

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 19 (2021) ♦ Середя, 3 лютого 1999 року ♦ Ціна договірна

ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ПИХОЇ ГОДИНИ ДАВАЙТЕ ДІЯТИ ПРАГМАТИЧНО

Виступ
Голови
Верховної
Ради
України
Олександра
ТКАЧЕНКА
під час
відкриття
третьої сесії
2 лютого
1999 року

Шановні народні депутати! Шановні наші виборці!
Сьогодні починає роботу третя сесія Верховної Ради України.
Як показує досвід, саме з третьої сесії Верховна Рада починає працювати найрезультативніше. Фракції, як то кажуть, притерлися, з'ясували політичні погляди. Тож тепер треба взяти все хороше з попередніх сесій і працювати без розкачки. Бо це тільки сьогодні здається, що попереду багато часу.
Незабаром збіжить перший рік нашого депутатства.
Кожному з нас і всім разом доведеться озирнутися назад і оцінити, що ми зробили для виконання наказів виборців, наших передвиборних програм.
(Закінчення на 3-й стор.).

3

лютого

- ✓ 135-річчя поета Володимира Самійленка
- ✓ 115-річчя фізика Олександра Гольдмана
- ✓ 85-річчя співака Віктора Борищенка
- ✓ 1468 року помер європейський першодрукар Йоган Гутенберг

Слово
на захист...

2

Лист на першу сторінку

Мальовано розрахунок старими фарбами

Тридцять чотири роки працював водієм у Рівненському АТП-15627. Минулої весни пішов на пенсію, але підприємство досі не розрахувалося зі мною. Часто хворію, потрібні гроші на ліки, а мені пропонують розрахунок непотрібними старими фарбами. Чи налякають, що нюхаючи їх, можна позбутися хвороб та голоду?

Андрій БАСАРАБА,
пенсіонер.

Рівне.

У номер

Мінімальна зарплата зросла

Кабінет міністрів України підвищив з 1 січня 1999 року до 74 гривень на місяць розмір мінімальної заробітної плати, а також чинні посадові оклади працівникам бюджетних установ і організацій, якщо раніше оклад був нижчий за цю суму.

Постанову уряду (№ 106 від 29 січня 1999 року) прийнято на виконання Закону України «Про встановлення вартісної величини межі малогабезпеченості та розміру мінімальної заробітної плати на 1999 рік».

Для виконання цього рішення треба понад 100 млн. грн. на рік, які передбачено в держбюджеті-99.

Від загального до окремого. І навпаки

Московські політики обговорюють нелегку з їхньої легкої руки долю україно-російського договору. Так, прем'єр-міністр Росії Євген Примаков заявив, що він оптиміст і переконаний у тому, що незабаром «ходіння по муках» закінчиться: «Нам потрібні дуже теплі, дуже близькі відносини з Україною, і ніколи таких відносин не буде, якщо ми висуватимемо якісь територіальні претензії до України».

Голова Держдуми Геннадій Селезньов знову висловив переконаність, що «великий договір» ратифікують і він не стане «приводом для сварок між двома палатами Федеральних Зборів». А щодо своєї полеміки з мером Москви Юрієм Лужковим та іншими політиками, які виступають проти ратифікації, Селезньов зазначив: «Вони вважають, що необхідно йти від окремого до загального. Я ж дотримуюсь зворотної точки зору — від загального до окремого, бо «великий договір» відкриває всі шляхи для того, щоб потім розв'язувати в приватному порядку питання Криму, Севастополя...».

З "Барсом"

жарти
погані

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Незважаючи на те, що бажаних поміняти кросівки на кирзові чоботи — дедалі менше, більшість молодих юнаків свідомо йдуть виконувати свій громадянський обов'язок. Те загартування, яке вони проходять у військах, стає опорою їхнього життя. Особливо, якщо це війська спецназу.

Полк спецпризначення «Барс» внутрішніх військ розташований в заповідному лісі під Ірпінем зовсім недавно — наприкінці минулого року. Не обжившись як слід у нових стінах, «барсівці» охороняють об'єкти, громадський порядок, високопоставлених осіб, беруть участь у спецопераціях, знешкоджують небезпечних злочинців.

(Закінчення на 8-й стор.).

Тарас Шевченко: тема віпна

Мабуть, уперше «Голос України» звертається безпосередньо до широкої молодіжної аудиторії, а конкретно — до школярів (ліцеїстів, гімназистів) 5 — 11 класів. Річ у тім, що наближається 185-річчя з дня народження Тараса Шевченка. На ознаменування цієї події ми вирішили провести конкурс шкільних творів про Кобзаря. Тема, як сказано, віпна. Нам би хотілося уникнути псевдного «хрестоматійно-шкільного стандарту», майже неминучого, коли йдеться про Шевченка. Нас передусім цікавить ваше особисте наближення до Поета.

(Закінчення на 8-й стор.).

Хто-хто
на дорозі
стоїть?

10

О В автокатастрофі під Кагарликом Київської області загинули глава Кіровоградської облдержадміністрації М. Башкиров і два офіцери ВМС України.
О 148 гірників луганської шахти «Комсомольська» ДХК «Антрацит» дві години перебували під землею під час пожежі.

P.S.

Третя — найрезультативніша

! У номер

✓ Київ

Шляхи виходу
з кризи €

Учора на прес-конференції, відповідаючи на численні запитання журналістів, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко поділився планами роботи парламенту на найближчу і подальшу перспективу.

Він ще раз наголосив на необхідності прийняття низки законопроектів, що мають законодавчо врегулювати діяльність місцевих держадміністрацій, Кабінету міністрів, політичних партій тощо. Торкаючись проблеми виходу України з економічної кризи, глава парламенту сказав, що покладає надії на національну програму відродження України, а також на економічну інтеграцію з найближчими слов'янськими державами. Детальніший звіт з прес-конференції читайте в наступному номері газети.

Бюджет
та приватизацію —
під контроль «силовиків»

Президент України Леонід Кучма провів робочу зустріч з керівниками правоохоронних відомств.

На цій обговорювалася підготовка до проведення розширеного засідання Координаційного комітету з боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Л. Кучма виявив інтерес до результатів оперативно-розшукової роботи правоохоронних органів в різних регіонах України, зокрема в Криму.

За результатами зустрічі Л. Кучма доручив керівникам правоохоронних відомств інтенсифікувати діяльність за посиленням контролю за використанням державних коштів, дотриманням законності при проведенні приватизації, а також забезпечити дотримання громадського порядку.

Час ленчу з атомниками
ще не настав

Лютний може стати місяцем «бунту» енергетиків, якщо найближчим часом Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко на вимогу професійки працівників атомної енергетики не зустрінеється з її лідерами для обговорення проблем, що накопичилися. Енергетики хотіли б обговорити ситуацію й можливості розв'язання конфлікту, що виник через невчасну виплату зарплати працівникам атомних станцій України й невиконання графіку погашення заборгованості з зарплати.

А тим часом сам прем'єр перебуває з робочим візитом у Вашингтоні. Мета його поїздки — зустрічі з керівництвом Міжнародного валютного фонду та Світового банку, обговорення перспектив продовження співробітництва з Україною та надання фінансової допомоги.

На сьогодні ж, до уваги всіх, хто очікує на аудієнцію у Валерія Пустовойтенка, у нього заплановано зустрічі зі старшим директором Ради національної безпеки США з питань України, Росії та Євразії Карлосом Паскуалем, уповноваженим уряду США з питань співробітництва з новими незалежними державами в галузі торгівлі та енергетики Яном Каліцкі, а також з групою американських конгресменів. Крім того, очікують, що В. Пустовойтенко проведе робочий ленч з американськими бізнесменами, зустрінеється з редакторами й журналістами інформаційного агентства та телекомпанії «Блумберг пьюс», з керівниками й активістами єврейських громадських організацій США.

Звітувати важко і соромно

Ранкове і денне
засідання 2 лютого

Парламентська хроніка

Третя сесія 14-го скликання Верховної Ради розпочала свою роботу, як і належить, з урочистого моменту — під звуки Державного гімну. Парламент хвилюючим мовчанням вшанував пам'ять передчасно померлих народних депутатів.

Потім до народних депутатів з короткою промовою звернувся Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, який, зокрема, сказав, що, як свідчить досвід, саме з третньої сесії парламент починає працювати найбільш продуктивно. До того ж, у березні — річниця роботи новообраного парламенту. Треба буде звітувати перед Україною. А звітувати важко і соромно. Заборгованість перед населенням збільшується, спад промисловості не припиняється, наближається новий тягар для населення — повернення іноземних боргів.

Голова Верховної Ради висловив подяку журналістам, які об'єктивно висвітлювали роботу парламенту. Водночас зауважив, що деякі ЗМІ намагалися принизити Верховну Раду.

— Хотілося б нагадати, — сказав Олександр Ткаченко, — що є межа, переступаючи яку, журналісти цим самим принижують себе.

На думку Голови парламенту, з декотрими ЗМІ це сталося під час висвітлення

перебування парламентської делегації в Білорусі, яке подавалося в унісон антипрезидентської політики у цій країні. «Несве для нас краший досвід — як треба підбурювати суспільство, від досвіду — як треба організовувати виробництво на прикладі Мінського тракторного заводу?» — звернувся до журналістів Олександр Ткаченко.

Після затвердження депутатських запитів із заявами, що свідчили про багатовекторність партійних поглядів, виступили Петро Симоненко, КПУ; Олексій Шеховцов, «Громада»; Наталія Вітренко, ПСПУ; В'ячеслав Чорновіл, НРУ; Йосип Вінський, СоцПУ; Григорій Дашутін, ПЗУ; Іван Попеску, СДПУ(о); Валентина Гошовська, група «Незалежні»; Володимир Філенко, НДП; Сергій Довгань, СелПУ; Ігор Остап, «Реформи-центр».

Головуючий зачитав заяву народного депутата Дмитра Дворкіса про його вихід із фракції «Громада».

Сесія затвердила порядок денний на цей тиждень і ухвалила постанову: пленарні засідання у вівторок проводити тільки до 14-ї години, а решту дня працювати у комітетах.

Після затвердження порядку денного депутати

розпочали обговорення проекту постанови про висвітлення роботи третньої сесії Верховної Ради України 14-го скликання засобами масової інформації. З доповіддю виступив голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж. У результаті гострої дискусії та рейтингового голосування за основу, а потім і в цілому, прийнята постанова, проект якої був внесений профільним комітетом і забезпечує якнайповніше висвітлення роботи Верховної Ради ЗМІ. Постановою також передбачено створення телекомпанії Верховної Ради. Народні депутати прийняли постанову про календарний план проведення третньої сесії Верховної Ради, про день уряду, призначений на 9 лютого.

Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради Віктор Омеліч поінформував сесію, що у зв'язку із хворобою народного депутата Миколи Агафонов, який перебуває на лікуванні за межами України, питання про надання згоди Верховної Ради на притягнення його до кримінальної відповідальності переноситься. Наступного тижня комітет розглядатиме аналогічне питання щодо народного депутата Павла Лазаренка. На цьому порядок денний третньої сесії Верховної Ради було вичерпано.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА та
Олександра КЛИМЕНКА.

Фотофакт

Партія «За красиву Україну» провела маніфестацію біля стін Верховної Ради з вимогою введення єдиного 10-відсоткового податку.

«Союз Чорнобиль України» пікетував Верховну Раду України на знак протесту проти більш як триразового скорочення фінансування чорнобильських програм і десятиразового скорочення фінансування центрів радіаційної медицини.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Олександра КЛИМЕНКА.

Союз — в опозиції. І за нове об'єднання

Ще одну соціал-демократичну партію створено в Україні — Соціал-демократичний союз. Установчий з'їзд партії, в якому взяли участь більш як триста делегатів з усіх регіонів країни, відбувся минулої суботи у столичному Будинку учителя. У назві новоствореної політичної організації обійшлися без позначки про об'єднання, але на з'їзді йшлося саме про наміри «об'єднати соціал-де-

мократичні сили країни», оскільки «стан і розвиток соціал-демократії у країні не відповідає реаліям життя». СДС заявив про захист інтересів трудящих і середнього класу зокрема, а відтак і про жорстку опозицію до нинішньої офіційної влади в Україні, яка «привела країну до межі загального розпаду і деградації».

Аналізуючи зовнішньополітичні фактори, делегати з'їзду побачили мс-

ханізм узгодження дій у рамках Соцінтерну через організацію Східноєвропейського соціал-демократичного форуму і висловилися за підтримку відповідних заходів.

Головою правління СДС обрано керівника оргкомітету Сергія Пересунька, а на наступних президентських виборах партія має намір підтримати кандидатуру одного з делегатів з'їзду — Євгена Марчука.

Зерна добра сіяти повсякчас

Депутат в окрузі

Не забуває про своїх виборців народний депутат Олександр Шпак, обраний до Верховної Ради по Жмеринському виборчому округу № 14. Селяни нині у скрутному становищі — триває підготовка до весняно-польових робіт. Отож головний їхній біль — забезпечення пально-мастильними матеріалами. І от завдяки старанням народного обранця нещодавно у районі виборчого округу надійшли і дизельне пальне, і бензин, і мазут, і навіть гас.

Особливо піклується Олександр Шпак про тих, кого доля обійшла стороною. Так, у родину Ярошків із села

Зоринці мало не ввірвалася трагедія — дитя через травму ледь не втратило зір. Однак, дізнавшись про біду, народний депутат допоміг віднайти кошти для проведення операції. Його стараннями до оселі педагога Жмеринської школи № 2 Віри Порхун, яка виховує дитину-інваліда, підведено і підключено газ. Постійно допомагає Олександр Шпак Жмеринському будинку інвалідів, залізничній лікарні, освітянам району та міста.

А на зимових канікулах діти з багатодітних сімей, діти-сироти та інваліди не лише отримали новорічні подарунки від депутата, а й побували на екскурсії у столиці.

Ось такий лист зі словами вдячності надійшов на адресу «Голосу України» за підписом голови Жмеринського районного осередку «Просвіта» М. Козловської.

... але не варто драматизувати

Перед загрозою лихого години давайте діяти прагматично

Виступ Голови
Верховної Ради України
Олександра ТКАЧЕНКА
під час відкриття третьої сесії
2 лютого 1999 року

(Початок на 1-й стор.).

Перел людям потрібно відзвітувати відверто, без непотрібного їм словоблуду. І вже тепер зрозуміло, що звітувати буде і важко, і соромно, бо нема чого сказати втішного і заспокоїливого. Рівень життя знизився. Валовий внутрішній продукт зменшився. Зросли лише борги в заробітній платі і пенсіях. А суми боргів за іноземними кредитами підскочили так, що вже реально загрожують добробуту наших дітей і онуків. Затяжні негаразди укорочують людям вік.

Ось чому закликаю вас, шановні колеги, відкинути будь-які політизовані, будь-яку імітацію діяльності. Перед загрозою лихого години давайте діяти прагматично, розсудливо.

Деякі провідні, визначальні закони ми вже прийняли. Деякі готові до розгляду. Дуже важливо ретельно їх опрацьовувати в комітетах і фракціях і менше втрачати часу в есесійному залі на пустопорожні дискусії. Крайне ларма втрачений час використати на вивчення того, чому закони повільно впроваджуються або ігноруються. Нам слід глибше знати життя, і через депутатський контроль проєвічувати, як на рентгені, тих, хто це життя робить нестерпним.

Мабуть, саме нам доведеться пояснювати людям, чому вищі гілки влади весь час зосереджуються на політичних ситуаціях замість практичної роботи, випикуючи міфічних ворогів у державі.

Ми чомусь ніяк не хочемо визнати, що для переважної більшості наших співвітчизників влада (законодавча, виконавча, судова) — на одне обличчя. Наші чвари людям набридли. Вони чекають, що ми — всі гілки влади — зробимо хоч щось, що поліпшить життя мільйонів.

Нам передусім треба братися за ті законопроекти, які бодай на криху етатизуватимуть ситуацію в країні. Саме такий підхід закладено в проєкті порядку денного нинішньої сесії Верховної Ради, який вам роздано для ознайомлення.

Працюючи над економічним блоком законів, нам, шановні колеги, треба максимально прискорити прийняття таких, які сприяли б виходу на світло тіньової економіки, продумати механізми реабілітації капіталів, повернення їх із-за кордону, щоб вони працювали на Україну, а не на чужого дядька. Варто також розробити заходи, які пом'якшили б тиск на підприємців і на так званих «човників». «Човниками» їх зробив уряд, а потім ще й прикував до бечки безробіття податками. Хоч топісь, хоч рятуйся. А це ж мільйони наших співвітчизників — вчителі, лікарі, інженери.

Нам треба уважніше поставитися також до законопроектів, пов'язаних з припливом інвестицій, діяльністю промислово-фінансових груп, відновленням виробництва і виходу на ринки Росії, інших країн СНД. Адже хоч би якими думками хто себе тішив, саме в СНД — наш головний і довгостроковий ринок. Не треба себе загойдувати сподіваннями. На ринки розвинутих країн, особливо після введення євро, нас пустять не скоро, а якщо і пустять, то ще не відомо, на яких умовах. Тож не треба мазати льотем, наприклад, союз Росії і Білорусі, а брати з нього все позитивне. Хоч би що хто казав про Росію, особливо після перерви в Раді Федерації з ратифікацією Договору з Україною, зрештою «російські державники» не роблять погоди у стосунках між нашими країнами.

Тому цілком погоджуюся з Леонідом Даниловичем Кучмою, що нам не треба драматизувати те, що Рада Федерації не ратифікувала Договору з Україною, як кажуть, в один момент. А хіба у Верховній Раді, пригадаймо, ратифікація відбувалася просто? Чи, може, одностайно? Чи не звучали промови на кшталт московських? Але я певен, що буде так, як у пісні співається: любилися, кохалися, то й поберемося. Тож будьмо терплячими і мудрим, як і хочуть українцям.

Шановні колеги!

Під час нинішньої сесії доведеться, як кажуть, у поті чола попрацювати

всім комітетам і фракціям. Але об'єктивно чимале навантаження лягає на Комітет з економічної політики. Йому треба підготувати пакет проєктів законів, що регулюють відносини власності в Україні. Проблема це не тільки економічна. Але розв'язання її економічними методами допоможе уникнути політичних загострень у суспільстві. Не забуваймо: поки ми тут з вами чубимося, власність України помаленьку приліпає до чужих рук. А винним у цьому лекому дуже хотілося б зробити тільки Верховну Раду.

Нам варто було б, по-моєму, визначитися з тематикою днів уряду і парламентських слухань. Мабуть, ми доручимо Секретаріатові разом з комітетами і фракціями якнайшвидше підготувати відповідні пропозиції, а потім їх розглянемо і затвердимо. Правильно було б зробити наголос на економічних проблемах. Така плановість посилює діловитість і контрольні функції Верховної Ради.

Доведеться засукати рукава і Комітетові з питань фінансів та банківської діяльності. Він, за епостереженнями, зіткнувся з двома проблемами. По-перше, іноді заглиблюється у дрібні зміни до окремих законів; по-друге, не досить продуктивно співпрацює з урядом. Зокрема, в удосконаленні податкового законодавства. Забарився комітет і з поданням на друге читання законопроекту про Національний банк, а також — про Основи грошово-кредитної політики на 1999 рік, нової редакції закону про банки і банківську діяльність.

Узагалі, шановні колеги, усім варто було б разом з урядом звернути увагу на те, що частина податкових і економічних законопроектів, у тому числі і поданих Президентом України, не мають достатнього економічного і правового обґрунтування. Отже, введення їх у дію, за оцінками експертів, може спричинити навіть погіршення економічної ситуації. Хоча — куди вже дати.

Особливу увагу хотів би привернути до надзвичайно складного становища в агропромисловому комплексі. Воно таке, що вже криком кричить проблема продовольчої безпеки країни. Ось чому ми не маємо права зволікати з розглядом законопроектів, які ще можуть поєлабити податковий зашморг, навести лад у розрахункових рахунках господарств і тим самим дати їм змогу нарощувати виробництво.

Створення етатильної законодавчої бази з оподаткування, вважаю, сприяло б відродженню виробництва на новій основі, пожвавило інвестиційну політику, економіку в цілому, зменшило б її залежність від зовнішніх чинників.

Думаю, що логічним кроком після такого складного проходження бюджету буде жорсткий контроль за його виконанням. Варто, мабуть, інформацію про це заєдуховувати шокварталу. Оліночасно треба починати роботу над бюджетною резолюцією, щоб знову не створювати напруженість з прийняттям бюджету, як це було наприкінці минулого року.

Нам і надалі треба поєілювати соціальне законодавство. Зокрема, соціальний захист пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Реальних пропозицій тут ми чекаємо і від уряду. Крім того, знову, як тогго вимагають виборці, треба повернутися до проблеми індексації доходів громадян, до виконання Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Верховна Рада не може стояти осторонь зміцнення виконавської дисципліни. Тут, думаю, ми порозуміємося з Президентом і урядом України. Так само, як і в поглибленні співпраці з місцевими органами влади. Всі ми відповідаємо перед народом, і цей обов'язок має бути визначальним у діяльності парламенту. Через це треба прискорити розроблення Державної програми розвитку законодавства до 2002 року і тим самим ввести всі сфери громадсько-політичного та соціально-економічного життя в норми правової держави. Не можна гаятися із проведенням державно-правової реформи, із розглядом законів про Кабінет міністрів і місцеві державні адміністрації, про політичні партії, законодавче забезпечення життя Збройних сил, наці-

ональну безпеку і оборону України, участь нашої держави в міжнародних миротворчих операціях.

Одне слово, кожною своєю дією, кожним законом Верховна Рада повинна доводити співвітчизникам, що вона стоїть на сторожі Конституції, працює над її втіленням, дбає про її удосконалення. І тим самим дбає не тільки про нинішню, а й про майбутню долю України. Враховуючи її природні, вивірені історією, інтереси, і таких же природних, перевірених, як кажуть, у боях і в труді партнерів.

І все-таки економіка не має заступити інші життєві проблеми кожного громадянина. Це і боротьба з злочинністю, і охорона здоров'я, освіта, культура, фізичне виховання. Дім, у якому ми живемо, має бути світлий і затишний. А світло випромінюють освіта, культура, духовне здоров'я нації. Ми зобов'язані вберегти молюдь і дітей від розтління низькопробним комерційним брудом, яким перепоєієні сторінки деяких газет, телекранів, книжкових ринків України. Незабаром ми заслухаємо звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Адже духовне знищення народу — це, так би мовити, і її гріх. Разом з тим і Верховна Рада повинна виявити характер і підставити плаче Національній раді у розв'язанні і законодавчих, і управлінських проблем. євуров контролювати виконання прийнятих рішень.

У цьому зв'язку окремо хотів би звернутися до журналістів. Думаю, депутати підтримають мене в ширішій події пресі, радіо і телебаченню за шильну увагу до роботи вищого законодавчого органу держави. Правда, не залишається неспомінені і те, що Верховну Раду не так уже і рідко намагаються принизити, образити, викривлено подати її роботу. Можна, звичайно, порадиш, що наша вільна журналістика така дотепна і винахідлива. Але хотілося б нагадати, що є межа, переступивши яку, журналістика принижує і себе, і державу. Якщо журналісти помічають порошок в роботі Верховної Ради, то чому проходять повз дровину? Маю на увазі традицію гучно відзначати «Людину року». Невже це до лиця державі, в якій більш як мільйон безробітних, де люди місяцями не одержують зарплати і пенсії і через безвихідь спалахують факелами, де немає грошей на освіту, охорону здоров'я, культуру? Мабуть, владі і політикам аморально демонструвати, які вони вони далекі від народу. Хіба, нарешті, нашу національну гідність не ображає те, що «Людину року» України визначають зарубіжні тютюново-алкогольні компанії?

Або ще раз повернуся до висвітлення візиту делегації Верховної Ради до Білорусі. Для багатьох із нас за гадки про Білорусь пам'ять підказує героїчну оборону Брестської фортеці, спалену Хатинь. Гарний трактор, надійний автомобіль, холодильник, годинник, велосипед. Ми переконалися, що і за теперішніх умов там люди мають роботу, вчасно одержують зарплати і пенсії.

Також правда і те, що мінеські магазини значно бідніші від київських. Там майже немає імпортованих товарів — у продажу переважно білоруські вироби. Багатоми західному, російському чи українському підприємцю там ніде потрапити гроші, позити на широкую ногу. Але ціни на продовольство і промислові товари низькі і роблять їх доступними працюючим і пенсіонерам.

Та українські засоби масової інформації, висвітлюючи поїздку делегації до Білорусі, подавали її на тлі тамтешньої антипрезидентської демонстрації як визначальної події єсідів.

Що це, свідоме зловмисеність чи звичайна сліпота? Так, справді в Мінську відбулася тритисячна демонстрація. Підбурювачі звезли з єсїєї Білорусі групу невдоволених громадян, які вимагали підвищення (а не вчасної, як у нас, виплати) зарплати.

Але чому свідомо змовчали про відвідання нами тракторного заводу, де у дві зміни працюють 20 тисяч людей, які за рік виготовили 26 тисяч тракторів, з них 21 тисячу продали на експорт і вичислили для Білорусі понад 200 мільйонів доларів?

Невже нам більше потрібний досвід збурювання єсупільства, ніж організаторів добрих справ?

На Харківському тракторному заводі, до речі, який майже зупинився, простояють кілька десятків тисяч людей.

Парадокс: в Україні є тракторний завод, є спеціалісти, є метал. Але все простоє. Людям по півроку не платять зарплату. Без тракторів селяни не орють і не єіють поля. Замість того, щоб піти до єсудів та повчитись, як організувати добру справу, мене звинувачують, що я не бачив там демонстрації протєсу.

Нагадаю, Президент України Л. Кучма трічі відвідував Білорусь, і такого інформаційного нагнітання навколо цих візитів не помічалося.

То що це за об'єктивність? Де, шановні журналісти, етика, коли про державу, з якою Україна підтримує дипломатичні стосунки, і про її Президента, про народ дозволяє собі писати не те, що визначає її політику і економіку, а другорядне, не визначальне, а як про «болото», до якого політики європейського рівня не їздять. Такими діями ви ображаєте не талановитий білоруський народ, не главу Білорусі, не державу, навіть не Президента чи Голову Верховної Ради України, ви, ларуйте за відвертість, принижуєте самі себе і показуєте моральний рівень тих, хто вам платить.

Шановні народні депутати!

Попереду нас чекає дуже багато роботи, чимало політичних і суто людських випробувань. Ми повинні витримати їх з єстєю. Ми повсякчас маємо пам'ятати, що представляємо єдиноєго господаря, єдину і найвищу владу України — народ. Одне слово, роботи нам вистачить. Справа за тим, щоб виконати її на єсовість.

Упевнений, що з цим завданням ми впораємося.

Дякую за увагу.

! У номер

✓ Тернопіль

Борги владі набридли

Своїм розпорядженням голова Тернопільської облдержадміністрації Василь Вовк зобов'язав голів райдержадміністрацій, керівників установ і організацій 90 відсотків коштів, які надходять до місцевих бюджетів, спрямувати на виплату заробітної плати, стипендій і допомог сім'ям з дітьми.

✓ Львів

Свою нафту — своїми руками

Державне геологічне підприємство «Західукргеологія» відзначило день народження свердловини Південна Стишава-2. Отримавши тут приплив нафти у 15 тонн за добу є значним досягненням геологорозвідників і віхою в розв'язанні проблем паливно-енергетичного комплексу. Водночас геологи б'ють на сполох. Національна програма «Нафта і газ України до 2010 року», якою передбачено збільшити видобуток нафти і газу, зокрема в Західній Україні — у 1,5–2 рази, майже повністю завалена. Тим часом, за даними «Західукргеології», розвідані запаси нафти і конденсату становлять поклад 20 млн. тонн, газу — 90 млрд. кубометрів. А перспективні ресурси оцінено в 90 млн. тонн нафти і 200 млрд. кубометрів газу. Понад чотири роки свердловина Південна Стишава-2 була законсервована через відсутність фінансування. Нині тут тривають дослідження. Нафта з цієї свердловини надходить на Дрогобицький нафтопереробний завод.

✓ Київ

Вищий оклад — вища і боєздатність

Указом Президента з 1 липня підвищать оклади за військові звання в армії та МВС: молодшим офіцерам — у 2,1 разу, старшим офіцерам — у 1,5 разу.

За словами міністра оборони Олександра Кузьмука, нинішні оклади «не відповідають фізичним і моральним затратам, які несе офіцерський корпус армії». На підвищення окладів за військові та спеціальні звання потрібно близько 71 млн. грн., повідомляє «Інтерфакс-Україна».

✓ Донецьк

Українські шахтарі погрожують румунським варіантом

Про підтримку гірників, які змушені владатися до стихійних методів протесту, заявила президія ЦК профспілки працівників вугільної промисловості на своєму засіданні в Донецьку. Профспілкові лідери зажадали негайного перерахування місячного фонду заробітної плати і гарантій подальших вчасних виплат. 5 лютого в обласному центрі на параді зберуться представники шахтарських колективів країни, а 10 лютого розпочнеться загальноукраїнська акція протесту у формі невідвантаження палива і припинення вуглевидобутку. В разі невиконання основних вимог шахтарів з оплати праці, державної підтримки вугільної галузі, безпечних умов роботи гірники розпочнуть підготовку піших походів до Кисва та обласних центрів.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Борис Тарасюк:**«Зовнішня політика має бути**

Інтерв'ю міністра закордонних справ України газеті «Голос України»

— Шановний Борисе Івановичу, як би Ви стисло сформулювали головні підсумки року, що минув, для зовнішньої політики України?

— Почну з головного. Безастережним пріоритетом зовнішньої політики України був захист національних інтересів нашої держави на міжнародній арені, забезпечення належних прав українських громадян і організацій за кордоном. Саме на це було спрямовано всю діяльність МЗС у минулому році. Для досягнення максимальної ефективності на цьому шляху міністерство постійно займало активну позицію, докладаючи зусиль до того, щоб зовнішня політика України була виваженою, передбачуваною і стабільною, а наша дипломатія — професійною і далекоглядною, здійснювало координацію діяльності українських суб'єктів зовнішніх відносин.

Президент України Л. Кучма, який згідно з Конституцією здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю, чітко зорієнтував нашу роботу на досягнення конкретних практичних результатів, на прагматичний, збалансований підхід до ведення міжнародних справ. У цьому світлі серед головних підсумків минулого року слід відзначити безперечний поступ у справі реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію у європейські та євро-атлантичні структури і поступове вирішення деяких проблем в українсько-російських відносинах.

— Не секрет, що саме українсько-російські відносини є темою, яка завжди викликає особливе зацікавлення у читачів. Тому відразу просили б Вас докладніше зупинитися на цьому.

— Справді, для України Російська Федерація має особливе значення і як сусід, і як найважливіший торговельний партнер. У 1998 році в українсько-російських відносинах сталася низка важливих подій, які є етапними для розбудови двосторонніх стосунків. Можна із задоволенням констатувати, що на сучасному етапі розвитку відносин між нашими державами спостерігається поступове вирішення низки проблем, які тривалий час були «каменем спотикання».

Так, 27 лютого — 1 березня 1998 року відбувся перший з часу проголошення незалежності України державний візит Президента України до РФ, під час якого підписано, зокрема, Договір та Програму довгострокового економічного співробітництва на 1998–2007 рр. Протягом року відбувся обмін візитами міністрів закордонних справ, зокрема, під час мого візиту в Москву в листопаді досягнуто ряд важливих домовленостей. Склалася практика підтримання регулярних робочих контактів з міністром закордонних справ РФ І. Івановим, домовлено про наступний візит І. Іванова в Україну.

Торік розпочато процес делімітації сухопутної ділянки українсько-російського кордону. На сьогодні узгоджено проект лінії державного кордону на двох третинах його довжини. Водночас ми вважаємо, що є можливість прискорення процесу делімітації. На 4-му засіданні змійшаної Українсько-Російської комісії із співробітництва, розглядаючи проблеми договірно-правового оформлення українсько-російського державного кордону, сторони домовилися продовжити переговорний процес делімітації кордону на його сухопутній ділянці та завершити цю роботу ближчим часом. Перспективи делімітації кордону в Азовському морі та Керченській протоці російська сторона пов'язує з необхідністю попереднього визначення правового статусу цих водних просторів, але ми працюємо над тим, щоб знайти рішення.

25 грудня минулого року відбулася ратифікація Держдумою РФ Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією. Це рішення російських парламентаріїв розцінюємо як підтвердження прагнення і намірів великої сусідньої держави розвивати дружні стосунки з Україною. У цьому зв'язку хотів би наголосити, що позитивні зрушення в українсько-російських відносинах сталися завдяки поєднанню зусиль Президента України, керівництва Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, МЗС, інших міністерств і відомств.

Саме тому природне розчарування і стурбованість викликало в нашої держави рішення верхньої палати російського парламенту про перенесення розгляду питання про ратифікацію цього Договору. Сподіваємося, що

спільне бажання українського і російського народів жити, керуючись принципами добросусідства і партнерства, незабаром все ж таки знайде відображення у позитивному рішенні Ради Федерації Федеральних Зборів РФ. Це рішення продемонструє мудрість та далекоглядність політиків, які дбають про злагоду між нашими державами і народами.

Поряд з цим непокоїть також те, що товарообіг між двома країнами останнім часом скоротився на 20%, а фінансова криза, яка охопила Росію, посилює це падіння й негативно позначилася на валютно-фінансовій ситуації в нашій державі. Разом з російськими партнерами докладаємо зусиль для мінімізації наслідків кризи та поступового їх подолання.

— Як нам відомо, Україна разом з Російською Федерацією були серед ініціаторів реформування Співдружності незалежних держав. Читачам «Голосу України» було б цікаво знати думку міністра про хід цього процесу.

— Як відомо, 15 червня 1998 року розпочав роботу спеціальний міждержавний форум з питань удосконалення діяльності СНД та її реформування. Причина — спільне визнання країнами СНД неефективності наявних механізмів, домінування ідеології над економікою. Універсальним об'єднавчим напрямом співробітництва в рамках СНД має стати економічна сфера, насамперед — формування та реалізація функціонування зони вільної торгівлі з урахуванням вимог ГАТТ/СОТ. Економічне співробітництво в рамках СНД має йти в контексті входження країн Співдружності до світових і регіональних економічних інституцій та організацій.

Зосередившись на економічному співробітництві, логічним, на нашу думку, є виведення питань політичного, військового, військово-технічного, гуманітарного, правового, інформаційного, екологічного співробітництва, а також співробітництва з питань кордонів, врегулювання конфліктів та колективної безпеки за рамки діяльності Співдружності. Адже, по суті, інтереси учасників тут асиметричні, а іноді й протилежні. До того ж усі ці питання можуть і вирішуються на двосторонньому рівні.

Вважаючи, що діяльність Співдружності має бути ефективнішою та менш витратною, Україна пропонує також скасувати наявні в рамках СНД органи, які дублюють діяльність аналогічних структур системи ООН, Ради Європи, ОБСЄ, членами яких є країни СНД. Ми хочемо бачити СНД ефективним і діючим механізмом економічного співробітництва, а підтримка позиції України з боку інших держав переконує нас у правильності обраного напрямку реформ. Сподіваємося, що спільне рішення буде знайдене.

— Борисе Івановичу, як Ви відзначили, в центрі особливої уваги МЗС залишається реалізація стратегічного курсу України на інтеграцію у європейські і євро-атлантичні структури. У цьому зв'язку просили б Вас докладніше зупинитися на розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом.

— Це дуже велика й відповідальна ділянка роботи. Хотів би підкреслити, що коли йдеться про відносини з ЄС, треба усвідомлювати, що всерйоз вести мову про інтеграцію можна лише на основі наближення внутрішнього законодавства, стандартів, галузевої політики до європейського рівня. Отже, це завдання великої державної ваги, розв'язання якого потребує координації та об'єднання зусиль усіх органів виконавчої влади. Виходячи з цього, на виконання Указу Президента України від 24 лютого 1998 року «Про забезпечення виконання Угоди про

партнерство та співробітництво між Україною та ЄС і вдосконалення механізму співробітництва з ЄС», а також положень затвердженої Президентом 11 червня 1998 року Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу протягом минулого року було здійснено низку організаційних заходів.

Зокрема, 8–9 червня 1998 року в Люксембурзі відбулося інавгураційне засідання Ради з питань співробітництва Україна — ЄС, на якому Прем'єр-міністр України зробив політичну заяву про прагнення України набути асоційованого статусу в ЄС. 5 листопада 1998 року відбулося перше засідання Комітету з питань співробітництва Україна — ЄС. Протягом 1998 року відбулося шість зустрічей Україна — Трійка ЄС на різних рівнях, де обговорювалися актуальні питання двосторонніх відносин і міжнародного життя та погоджувалися спільні підходи до розв'язання окремих проблем.

Провідною подією у відносинах з ЄС став Другий саміт Україна — ЄС 16 жовтня 1998 року у Відні за участі Президента України та керівництва ЄС, під час якого, зокрема, йшлося про необхідність початку консультацій про створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Особливої уваги заслуговує підтримка Європейським Союзом України як транзитного шляху постачання нафти з Каспійського басейну до Західної Європи на підставі програм ЄС INOGATE та TRASECA.

На Другому саміті Україна та ЄС підтвердили наміри щодо виконання Меморандуму про взаєморозуміння від 1995 року про надання ЄС кредиту для фінансування будови 4-го та 2-го енергоблоків Рівненської і Хмельницької АЕС. Було продовжено обговорення питань із залучення інвестицій в Україну та усунення перешкод і обмежень для українських виробників на ринках ЄС. Для стимулювання процесу економічних реформ в Україні та підтримки її платіжного балансу з боку Єврозону прийнято рішення про надання кредиту у 150 млн. єко. Для чорнобильського фонду «Укріття» Єврозона надає 50 млн. єко, а на програму ядерної безпеки — 7 млн. єко. На розвиток контейнерного зв'язку між Одесою і грузинським портом Поті ЄС виділив 15 млн. єко. та на програму розвитку прикордонного співробітництва — 7,22 млн. єко. У 1998 році в рамках програми TACIS Єврозона надає допомогу в розмірі 44 млн. єко.

Водночас розширення Європейського Союзу поряд з позитивними може мати і певні негативні наслідки для України та інших країн регіону. Йдеться про запровадження обмеження свободи пересування громадян, товарів, капіталів, послуг через український західний кордон. Приєднання Польщі, Угорщини, Чехії до Шенгенської угоди, що є неодмінною умовою для повноправного членства у ЄС, може мати як наслідок введення ввізового режиму для українських громадян у поїздках до цих країн і негативно позначиться на економічних, політичних, культурних зв'язках між Україною та її західними сусідами. Тому разом з представниками зацікавлених відомств Міністерство закордонних справ розпочало консультації з цими країнами за участю Європейської Комісії для пошуку взаємоприйнятних рішень.

Зокрема, МЗС було підготовлено та узгоджено Меморандум про шляхи посилення позитивних та уникнення можливих небажаних наслідків розширення ЄС та Меморандум про поглиблення співробітництва між Україною та ЄС у галузі юстиції та внутрішніх справ.

Отже, торік закладено надійні підвалини для продовження співробітництва з ЄС та подальшого розвитку інтеграційних процесів. Про це свідчить і рішення грудневого саміту ЄС щодо розробки стратегії відносин Єврозону з Україною.

— Минулий рік був важливим і складним для Організації з безпеки і співробітництва в Європі. У цьому зв'язку просили б Вас зупинитися на участі України в діяльності ОБСЄ.

— Протягом 1998 року увагу світового співтовариства було прикуто до трагічних подій в Косові. Україна взяла активну участь у заходах ОБСЄ з урегулювання ситуації в цьому регіоні. Зокрема, на звернення ОБСЄ і уряду СРЮ до складу верифікаційної місії ОБСЄ в Косові було представлено кандидатури більш як 60 представників України, і 25 з них уже приступили до виконання місії.

Разом з тим на тлі успіхів викликає занепокоєння стан справ у ряді регіонів ОБСЄ, де ще жевріють вогнища багаторічних конфліктів. Йдеться про конфлікти у Нагірному Карабаху, Абхазії, Південній Осетії та Придністров'ї. Саме тому Україна вважала за

виважена і передбачувана, а дипломатія — професійна»

необхідне привернути увагу до неадекватного розподілу ресурсів і сил ОБСЄ для врегулювання цих конфліктів.

У цьому зв'язку не можна не згадати про зусилля України як одного з гарантів урегулювання в Придністров'ї у справі активізації переговорного процесу для комплексного політичного розв'язання конфлікту. Минулого року Україна долучилася до процесу мирного врегулювання абхазського конфлікту.

Паралельно з цим тривала й повсякденна, дуже потрібна європейцям діяльність ОБСЄ в інших сферах, а Україна неухильно збільшувала в них свою активність. Передусім хотів би відзначити тісне співробітництво з Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, з Верховним комісаром ОБСЄ у справах національних меншин.

Важливою подією стало те, що в 1998 році Місія ОБСЄ в Україні успішно виконала свій мандат, зробивши позитивний внесок у справу конструктивної взаємодії між місцевими властями Автономної Республіки Крим та їх стосунків з центральною владою України, і вже в квітні цього року припиняє свою діяльність.

З боку України значна увага приділялася співпраці з ОБСЄ в галузі економічного та екологічного вимірів безпеки. Цими зусиллями й безпосереднім внеском у зміцнення міжнародної безпеки шляхом нашої активної участі у миротворчих зусиллях та операціях, що проводилися під егідою ООН, ОБСЄ, а також у рамках багатонаціональних Стабілізаційних сил у Боснії і Герцеговині, Україна переконливо довела світові: вона є не тільки споживачем, а й виробником безпеки. Особлива увага приділялася внескові України у справу розробки моделі загальної і всеохоплюючої безпеки для Європи XXI століття, яка, на нашу думку, має ґрунтуватися на гармонійній еволюції наявних організацій і структур — НАТО, ЄС, ЗЄС, ОБСЄ, Ради Європи.

— **Борисе Івановичу, в Україні відомо Ваша особиста роль як посла в країнах Бенілюкс, глави Місії України при НАТО, у розвитку відносин з Організацією Північноатлантичного договору. Цікаво саме від Вас почути про зроблене в цьому напрямі протягом 1998 року.**

— Національні інтереси України стосовно НАТО визначаються з огляду на ту провідну і вельми позитивну роль, яку Північноатлантичний альянс відіграє у підтриманні міжнародного миру, стабільності й безпеки, сприянні поліпшенню загального клімату довір'я в євро-атлантичному регіоні, створенні нової системи безпеки в Європі. Ми виходимо з того, що роль НАТО як складової нової моделі європейської безпеки набуватиме більшої ваги разом з трансформованим альянсом та його функціонуванням у нових умовах. Разом з іншою трансатлантичною організацією — ОБСЄ — вони стали важливими складовими нової європейської архітектури безпеки і невід'ємними елементами європейської інтеграції.

Торік тривала активна робота з імплементації Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО і виконання індивідуальної програми партнерства. Я хотів би перелічити головне:

— утворено Комісію Україна—НАТО, яка регулярно проводить свої зустрічі на рівнях міністрів закордонних справ та оборони і постійних представників;

— засновано Місію України при НАТО — як самостійну закордонну установу України зі статусом представництва при міжнародній організації;

— між Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та НАТО підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо планування при надзвичайних ситуаціях цивільного характеру та готовності до катастроф;

— розпочали свою роботу Спільна робоча група з питань військової реформи в Україні та Спільна робоча група у сфері планування при надзвичайних ситуаціях;

— продовжував активну роз'яснювальну діяльність Центр інформації і документації НАТО в Україні;

— узгоджено питання про відкриття в Києві посад офіцерів зв'язку НАТО в Україні.

Хотів би також наголосити, що 4 листопада 1998 року Президент України затвердив Державну програму співробітництва України з НАТО на період до 2001 року. Нарешті, наприкінці року прийнято рішення про проведення саміту Україна — НАТО в рамках відзначення 50-ї річниці альянсу, яке відбудеться у квітні в США.

— **Пане міністре, оскільки ми торкнулися відносин України з провідними європейськими організаціями, просив би Вас зупинитися також на співробітництві з Радою Європи.**

— Протягом 1998 року тривала робота центральних органів виконавчої влади України, спрямована на розвиток співробітництва України з Радою Європи (РЕ), приведення законодавства України у відповідність із загальноєвропейськими нормами та стандартами. Ми вживали

активних дій для залучення потенціалу РЕ до проведення судово-правової реформи в нашій державі, зокрема шляхом імплементації Спільної програми Європейської Комісії та РЕ з реформування правової системи в Україні, а також участі України у різноманітних програмах співробітництва РЕ у правовій сфері.

Водночас не можу не згадати, що у відносинах між Україною та РЕ у 1998 році були і проблемні питання. Насамперед законодавче врегулювання наявного фактичного мораторію на виконання смертних вироків та скасування смертної кари, розвиток місцевого самоврядування в Україні, підготовка Парламентською Асамблеєю РЕ доповіді про стан виконання Україною зобов'язань, узятих під час вступу до РЕ. Ці проблемні питання нам належить разом з іншими гілками влади вирішувати вже тепер.

Ми пояснюємо у Страсбурзі, що історичний розвиток, успадковані стереотипи потребують більшої гнучкості і толерантності від Ради Європи. Водночас Україна, вступаючи до Ради Європи, брала зобов'язання, які ми намагаємося послідовно виконувати. У цьому зв'язку пом'якшення нещодавно прийнятої резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи, досягнуте спільними зусиллями українських парламентаріїв і дипломатів, постає свідченням як перспектив конструктивного діалогу між Україною і РЕ, так і плідного співробітництва між українською виконавчою і законодавчою владою.

— **Борисе Івановичу, читачів газети цікавить, яким видався для України 1998 рік в Організації Об'єднаних Націй?**

— Діяльність України у міжнародних організаціях системи ООН мала на меті захист політичних та економічних інтересів країни. З огляду на головування представника України — Геннадія Удовенка — на попередній сесії Генеральної Асамблеї ООН Україна мала і активно використовувала додаткові можливості для просування власних інтересів. Здійснено значну роботу з надання міжнародної допомоги Україні для ліквідації та мінімізації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. У червні минулого року в Києві успішно проведено Міжнародну донорську конференцію з питань облаштування кримських татар, під час якої делегації-учасники заявили про донорські внески на зазначені потреби України в розмірі близько 3,5 млн. дол. США.

На виконання указу Президента про заходи з ліквідації наслідків стихійного лиха у Закарпатській області з активною участю МЗС забезпечено надходження гуманітарної допомоги від організацій та окремих країн району України, які постраждали від повені. Зокрема, вже надійшли кошти від ООН (70 тис. дол. США), Міжнародного Червоного Хреста (180 тис. дол. США), Європейської Комісії (850 тис. єку). До Закарпаття направлено більш як 3 тис. тонн продуктів з Угорщини, одягу на суму 3,7 млн дол. США, понад 73 тонни медикаментів з різних країн, 210 тонн засобів дезинфекції, а також понад 800 тонн будівельних матеріалів. Загалом допомогу надали 26 країн. Очікується науково-фахова участь органів системи ООН у розробленні заходів з недопущення таких лих у майбутньому. Опрацьовується організація та проведення в Україні міжнародного семінару представників правоохоронних органів країн Центрально-Східної Європи з питань організованої злочинності.

Значну допомогу Україні надають органи оперативної діяльності ООН, передусім ПРООН та ЮНІСЕФ. Найактивнішим органом ООН, який здійснює широку діяльність в Україні, є Програма розвитку ООН. Нині в Україні у стадії реалізації — більш як 30 проектів, спрямованих, зокрема, на сприяння процесам демократизації, захисту прав людини, на запобігання і контроль над злочинністю та розповсюдженням наркотиків, соціальну інтеграцію та регіональний розвиток, сприяння розвитку бізнесу, зміцнення послуг у сфері охорони здоров'я, планування та координації діяльності в галузі охорони природи тощо.

Широко відзначали торік 50-річчя Загальної Декларації прав людини, що стало подією світового значення. Безпосередньо в рамках відзначення річниці Декларації в Україні було проведено Ялтинську конференцію «Права людини для людського розвитку» (вересень), VI Всеукраїнське читання, присвячене 50-річчю Загальної Декларації прав людини (грудень).

Очолюючи делегацію України на 53-й сесії Генеральної асамблеї ООН, у своєму виступі я привернув увагу до глобалізації світових процесів і наголосив на необхідності ефективного протидії її негативним наслідкам, зокрема в економічній сфері. У цьому зв'язку було підкреслено важливість ініціативи Президента України Леоніда Кучми зі створення Ради економічної безпеки ООН, яка набуває особливої актуальності з огляду на фінансові кризи.

У контексті активної участі України в процесах зміцнення міжнародного миру та безпеки у виступі наголошувалося на прагненні України бути обраною непотійним членом Ради Безпеки ООН на період 2000—2001 рр. Це питання порушувалося під час двосторонніх зустрічей, які я мав у Нью-Йорку з главами делегацій 26 країн. Цього року робота із забезпечення обрання України до РБ ООН є одним з наших важливих пріоритетів.

— **Від справ глобальних та загальноєвропейських перейдімо до найбільшого оточення України. Які головні для України події на субрегіональному рівні Ви хотіли б відзначити?**

— Передусім я назвав би активну участь України в роботі Центральноєвропейської ініціативи, членом якої Україна є з 1996 року. У практичну площину тут переходить питання щодо розбудови європейських транспортних коридорів, що має неабияке значення для нашої економіки. Іншим важливим елементом зовнішньої політики України було забезпечення подальшого утвердження активної ролі нашої держави в Центрально-східноєвропейському регіоні. Нагадаю, що Президент України вже двічі брав участь у неформальних зустрічах президентів країн Центральної Європи, а наступна така зустріч з ініціативи Леоніда Кучми відбудеться у Львові в травні цього року.

Широкого міжнародного значення набуло створення з ініціативи Президента України Організації Чорноморського економічного співробітництва в ході Ялтинського саміту ЧЕС. Новим елементом міжрегіонального співробітництва стало налагодження співпраці з Радою держав Балтійського моря. Міністра закордонних справ України минулого року вперше було запрошено як спостерігача на засідання РДБМ. Як важливе наше досягнення хотів би відзначити продовження роботи щодо заходів довір'я в регіоні Чорного моря. У регіоні між Балтійським та Чорним морями каталізатором такого співробітництва стала саме активна позиція України. У зв'язку з цим хочу нагадати, що на пропозицію Президента України Леоніда Кучми в Ялті у вересні 1999 року буде проведено саміт країн Балтійсько-Чорноморського регіону.

Ми розглядаємо як важливий напрям зовнішньої політики розвиток співробітництва України з Азербайджаном, Грузією та Молдовою в рамках консультативного форуму ГУАМ. Для її поглиблення відбулися зустрічі глав делегацій країн ГУАМ у Вашингтоні (прем'єр-міністри, під час зборів Світового банку) та Осло (міністерська зустріч у рамках ОБСЄ). Особливої ваги розвиток співробітництва у цьому форматі набуває у зв'язку з рішенням відновити «Шовковий шлях» та підписанням Бакинської угоди.

Безумовний вплив на розвиток субрегіонального співробітництва має і матиме тристороння зустріч президентів України, Молдови та Румунії, під час якої було прийнято рішення про створення євроегіонів «Нижній Дунай» та «Верхній Прут», вільної економічної зони в регіоні Рені — Галац — Джурджулешти.

Новим явищем у зовнішніх зв'язках нашої держави стало започаткування тристороннього співробітництва України—Польща—США у сфері макроекономіки, фінансів, малого та середнього бізнесу і реформи місцевого самоврядування.

Отже, головний зміст регіональної співпраці ми вбачаємо у створенні нових можливостей для розвитку торговельно-економічних зв'язків, тобто розглядаємо свою роботу в цьому напрямі як реалізацію завдань Президента щодо економізації зовнішньої політики. Географія візитів Президента, прем'єр-міністра, міністра закордонних справ України також однозначно засвідчують, що головним змістом переговорів було забезпечення сприятливих умов для зовнішньоекономічної діяльності та освоєння нових ринків. Зокрема, цьому були присвячені візити Президента до РФ, Білорусії, Туркменістану; візити міністра закордонних справ, наприклад, останні з них — до ПАР, Китаю та Казахстану, де у складі делегацій були ділові люди, представники інших міністерств та відомств, зацікавлених у відносинах саме з цими країнами. Така практика підтвердила свою ефективність і триватиме в цьому році.

— **Що Ви особливо виокремили б у розвитку двосторонніх відносин нашої держави?**

— Зупинюся на стосунках України з визнаним світовим лідером — США, найбільшим торговельним партнером у Західній Європі — Німеччиною і з нашим сусідом — Польщею.

В українсько-американських відносинах триває тенденція до підвищення їх більшшої структурованості, підтримується регулярний характер контактів на різних рівнях, якими охоплюється широке коло

питань двостороннього та багатостороннього співробітництва.

22—23 липня відбулося друге пленарне засідання українсько-американської міждержавної комісії під спільним головуванням Президента України Л. Кучми та Віце-президента США А. Гора, основним політичним підсумком якого стало подальше закріплення стратегічного партнерства між Україною та США, відчутне просування в напрямі істотного поглиблення відносин в усіх сферах співпраці.

Важливим внеском у розвиток українсько-американських відносин став робочий візит до Києва в березні 1998 року держсекретаря США М. Олбрайт. Підписання Угоди про співробітництво між Україною і США в галузі використання ядерної енергії в мирних цілях та приєднання України до Режиму контролю за ракетними технологіями (РКРТ) відкрило шлях до активізації співробітництва з США в ядерній енергетиці та дослідженні космосу.

Під час мого візиту до Вашингтона керівництво США високо оцінювало значення України для розбудови регіонального співробітництва, цим засвідчується зростання ролі нашої держави як важливого геостратегічного чинника стабільності в Європі. Поряд з регулярним політичним діалогом між Україною і США активно розвивається економічне співробітництво. Про рівень його промовисто свідчить хоча б те, що США посідає перше місце за обсягами іноземних інвестицій в економіку нашої держави.

Особливої уваги у 1998 році надавали розвитку відносин з ФРН — одним з основних торговельних партнерів та західних країн-інвесторів в економіку нашої держави. Співробітництво з цією країною позначене низкою заходів високого рівня, серед яких — державний візит Федерального президента Р. Герцога в Україну в лютому, двосторонні політичні консультації на вищому рівні (травень), які започаткували новий механізм співпраці, в липні 1999 року відбудуться чергові консультації. Отже, до переліку важливих європейських діалогів додається й українсько-німецький. 3 грудня відбувся мій робочий візит до Німеччини, який став першим контактом на високому рівні після сформування нового Федерального уряду і дав можливість обговорити параметри співробітництва в світлі головування ФРН у «великій сімці» у 1999 р. та в ЄС і ЗЄС — у першому півріччі цього року.

Українсько-польські двосторонні відносини торік були спрямовані на інтенсифікацію взаємовигідної співпраці в усіх сферах. Вони характеризувалися прагненням наповнення стратегічного партнерства між нашими країнами реальним змістом. Інтенсивність українсько-польських стосунків на найвищому рівні (а минулого року Президенти України і Польщі зустрічалися шість разів, і нещодавно вже в цьому році у Варшаві відбулася чергова зустріч Л. Кучми з А. Квасневським), результативність виконання досягнутих домовленостей свідчать про подальше зміцнення взаємовигідних контактів, наявність далекосяжних можливостей розвитку українсько-польських зв'язків.

Під час візитів міністрів закордонних справ відповідно в Польщу (квітень) і в Україну (вересень) досягнуто принципових домовленостей щодо проведення консультацій для уникнення можливих небажаних для обох країн наслідків розширення ЄС.

Разом з польською стороною розроблено проект спільного звернення до Європейської Комісії про залучення фондів PHARE і TACIS до модернізації інфраструктури спільного кордону. Відкрито пункт пропуску Краковець—Корчова на українсько-польському кордоні, підписано Угоду між Кабінетом міністрів України та Радою Міністрів Республіки Польща про кредитне співробітництво. Зростає кількість спільних українсько-польських підприємств у виробничій сфері, збільшується товарообіг, який перевершив у 1998 році півтора мільярда доларів.

— **Шановний Борисе Івановичу, дозволює від імені усіх читачів «Голосу України» подякувати Вам за інтерв'ю і побажати Вам і всій українській дипломатії великих успіхів у Вашій діяльності.**

— Дякую за добрі побажання, а також за увагу вашої газети до питань зовнішньої політики. Регулярно знайомлюся з найцікавішими публікаціями в «Голосі України», зокрема з міжнародною рубрикою газети. Їх гострота і критичність думки свідчать про неабияке ставлення газети до зовнішньополітичного життя країни та Міністерства закордонних справ. Ми в МЗС завжди раді сприяти журналістам Вашої газети в отриманні оперативної та аналітичної інформації, що, впевнений, допоможе краще висвітлювати і роботу МЗС, і широкий спектр питань міжнародного життя, зробить таке висвітлення подекуди більш об'єктивним. Сердечно бажаю всім читачам Вашої газети міцного здоров'я, миру і всіляких гараздів.

Хроніка. Факти. Події

✓ Лондон

На берегах туманного Альбіону

У понеділок почався офіційний візит до Великобританії міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка. У програмі візиту — переговори з міністром закордонних справ Великобританії Робіном Куком, зустрічі українського міністра в Європейському банку реконструкції та розвитку, переговори з держсекретарем з питань міжнародного розвитку, виступ у Королівському інституті міжнародних відносин, зустріч у парламенті з членами комітету закордонних справ, переговори з міністром оборони Джорджем Робертсоном. Керівник зовнішньополітичного відомства України має намір зустрітися також із представниками Асоціації українців у Великобританії.

✓ Астана

У режимі суворой економії

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв підписав розпорядження, спрямоване на посилення режиму економії бюджетних коштів та пом'якшення впливу кризи на економіку республіки. У 1999 році державним органам

забороняється придбання транспортних засобів, проведення капітального ремонту службових будинків та приміщень, купівля дорогих офісних меблів, проведення парад та семінарів у місті Алмати. Обмежено кількість користувачів стильниковими телефонами за державний кош. Ці заходи мають заощадити майже 120 млн. доларів.

✓ Москва

Імпортозаміна та консенсус

Протягом останніх трьох місяців у російській економіці спостерігається поживлення, заявив перший віце-прем'єр Росії Юрій Маслюков. Основні фактори поживлення — політична стабільність у країні, початок імпортозаміни, пов'язаної з підвищенням конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, і деяке пом'якшення монетарної політики. А «широкий консенсус уряду з Думою та Радою Федерації, який маємо сьогодні, є найважливішим досягненням кабінету Євгена Примакова».

✓ Тбілісі

Залишилося волю виявити

Ухвалення Радою Безпек ООН резолюції щодо Грузії продемонструвало рішучість міжнародної спільноти не послаблювати зусиль з метою досягнення всезагального врегулювання грузино-абхазького конфлікту. РБ ООН також зажадала від обох сторін негайно виявити волю для досягнення істотних результатів з ключових питань врегулювання, зокрема й про політичний статус Абхазії.

✓ Берн

Хай живе євро!

Європейські валютні біржі, натхнені успіхами євро, об'єднують зусилля з метою уніфікації правил фінансування операцій та готуються до поступового злиття. Паризька і Швейцарська біржі підписали угоду про спільне проведення операцій на ринку акцій та облігацій. До кінця першого кварталу вони стануть членами єдиної «партнерської біржі», яка влітку 1999 року переходить на сучасну, максимально спрощену, єдину систему провадження біржових операцій. За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

✓ Денвер

Працює надзвичайний персонал на заводі Форда у Денвері (США). Тут стався вибух генеруючої станції, який спричинив найсильнішу пожежу. Внаслідок цього одна людина загинула і 12 поранено.

Фото АП.

У Молдові впав уряд

Прем'єр-міністр Молдови Йон Чубук заявив про свою відставку. Відхід прем'єра автоматично означає зміну всього Кабінету міністрів, який працював щонайменше року і, як зазначили спостерігачі, з самого початку приречено на швидкий та сумний фінал.

Кабінет, сформований на кшталт коаліційного, де міністри були представлені окремими політичними партіями, об'єднаними в правлячу парламентську більшість, навіть президент, відомий своєю обережністю у висловлюваннях, інакше, як «дискусійним клубом», не називав. Уряд не міг ухвалити жодного рішення без того, щоб його члени не узгоджували позиції зі своїми партіями. Заявляючи про відставку, Йон Чубук причиною недовірності кабінету назвав добір до нього кадрів не за професійною придатністю, а за партійною належністю.

Йон Чубук — єдина в уряді особа, на кандидатурі якої свого часу наполіг президент Петру Лучинський. Віце-прем'єрами та ключовими міністрами було призначено відомих політиків від правих партій,

що об'єдналися в «Альянс за демократію та реформи». Практично керує альянсом экс-президент Мірча Снегур. З відставкою Йона Чубука праві одержують можливість цілком сформувати свій уряд і послабити вплив президента на виконавчу владу.

Минулий рік Молдова завершила з інфляцією у 18 відсотків та девальвацією національної валюти в 78 відсотків. Щоб не припуститися чергового обвалу молдовського лея, на його підтримання було кинуто й без того невеликі валютні резерви Національного банку. До початку нового року ці резерви скоротилися з 367 млн. доларів до 147 млн. Поповнити резерви Національний банк сподівається з чергового кредитного траншу Міжнародного валютного фонду

в 35 млн. доларів, що надійшли до республіки 6 січня. Частина цієї суми піде на обслуговування зовнішнього боргу країни, який разом з газпромівським сягає 2 млрд. доларів. Сума рекордна для маленької країни.

Уже в поточному році Молдові доведеться платити за боргами. Перша сплата становитиме 250 млн. доларів. Непокритими залишаються лише борги перед громадянами: пенсії мешканцям сіл сплатили за грудень, оголосивши поспередню заборгованість замороженою. Півроку не одержують зарплатню бюджетники: лікарі, вчителі, працівники культури. Сам президент невиконання своєї програми пояснює так: «Ми діємо в нестабільному просторі».

Власне, фіаско зазнали не лише передвиборні заяви президента, а й обіцянки правлячого «Альянсу за демократію та реформи». Як сказав його керівник Мірча Снегур, альянс узняв

відповідальність за долю країни на себе. А у відставку пішов прем'єр-міністр. За конституцією право назвати нового главу уряду належить президенту. Проте праві на чолі з Мірчею Снегуром обстоюють свою кандидатуру.

Наступний тиждень у Кишиневі — під знаком боротьби за прем'єрське крісло.

Світлана ГАМОВА. Кишинів.

Індія: потрібен хрестовий похід?

Нещодавно вбивство австралійського місіонера Грехема Спейнса на його сніг — десятирічного Філіпа на шестирічного Тімоті, численні погроми християнських общин — все це нагадує політичну та релігійну ситуацію в Індії. Чи повинні індійські християни для спокійної молитви очікувати на хрестовий похід?

Міністерська комісія, яка зайнялася розслідуванням, не виявила жодних доказів щодо причетності до вбивства якоїсь групи чи політичної партії.

На думку міністра оборони християнина Джорджа Фернандеса, який очолює міністерську комісію, мотиви тут, найімовірніше, політичні. Напад на християнство він назвав скоординованою акцією для дискримінації правлячої партії та усунення з посади нинішнього прем'єр-міністра.

«Я бачу не одну політичну партію, а цілий рух у цій країні, який хоче, щоб уряд пішов», — сказав він.

Тиск на уряд чинить і міжнародна спільнота, занепокоєна акціями вандалізму, порушенням прав людини і свободи віросповідання.

Багато хто вважає винними у розпалі конфлікту націоналістичні угруповання індустів, яким приписують співпрацю з правлячою партією «Бхаратія джаната парті» (БДП). За твердженням деяких експертів, у цьому може бути доля істини. Через утиски християн вбачається тиск на лідера найбільшої опозиційної партії католицьку Союзу Ганді. Партія «Індійський національний конгрес», яку вона очолює, має майже вдовину більше

голосів, ніж БДП, і реальні шанси перемогти на наступних виборах.

Отож убивство — можливо, лише черговий етап добре продуманого плану. За поліцейськими даними, торік було понад 86 випадків вандалізму, більше половини — у західних провінціях країни.

Але не треба драматизувати і зводити все до політики. Християнство сповідує лише 2,3 відсотка з 950-мільйонного населення Індії, індюїзм — 82. Прихильники останнього виправдовують свої дії тим, що християни через освітні й соціальні програми насаджують у душі простих індійців брехню та зневіру у давніх богів. На їхню думку, лише індюїзм — основа єдності, що здатна згуртувати націю.

«Дати християнським священикам урок і поста-

Безсилля уряду щось змінити призводить до ще більшого загострення конфлікту

вити їх на своє місце» — гасло тих, хто виступає під прапорами індюїзму. Під час святкування християнами Різдва індюїсти вчинили масові погроми. В одній із бійок з обох сторін було понад 100 тисяч осіб, зруйновано десятки церков та храмів. Спроби уряду збити напруженість успіху не мали, хоча в регіонах, де конфлікти найгостріші, провели арешти, замінили начальників поліції.

Небажання чи безсилля уряду щось змінити призводить до ще більшого загострення конфлікту. Поки лише оголошено про призначення спеціального уповноваженого, який має розібратися у ситуації і через два місяці подати детальний рапорт. А тим часом релігійне протистояння триває.

Андрій ЮРИЧКО. За матеріалами зарубіжної преси.

Президенти як символи держави

Нещодавно засоби масової інформації Литви назвали «Жінку року». Нею стала Алма Адамкені. І хто ж у такому разі мав би стати «Чоловіком Батьків»? Невдовзі литовці дізналися і його ім'я — Валдас Адамкус.

Таким нестандартним способом підтверджено високий рейтинг президента і першої леді Литовської Республіки. Близько 70% громадян довіряють главі держави та його апаратові. Цей показник випереджає довіру і до сейму, і до інших держінституцій. Парадоксально, але ще рік тому за Адамкуса — кандидата в президенти — проголосувало трохи більше половини виборців.

Його дії на вишньому державному посту видаються природними. З погляду «простой людини». Наприклад, серед литовських політиків дуже популярне полкування в державних утідах. Новий президент здивувався: «Чому «царське полкування» безплатне?». Тепер всі на рівних платять лісництвом.

Незабаром півстоліття, як Валдас і Алма Адамкус живуть у шлюбі. Познайомилися у Південній Банарії (там нав-

Президент Литви рідко сердиться і втрачає самовладання. Відданий дружбі. Невибгливий у їжі, неперебірливий в одязі

чалися після втечі з Литви) в 1944 році. Одружилися вже у США. За словами дружини, президент Литви рідко сердиться і втрачає самовладання. Відданий дружбі. Невибгливий у їжі, неперебірливий в одязі. Із керівником президентської адміністрації мільйонером Раймундасом Межялісом знайомий з дитинства. Цінує професіоналів, незалежно від їхньої політичної орієнтації та національності.

До речі, Інститут Геллапа теж назвав імена «Чоловіка» і «Жінки», які викликали найбільше захоплення простих американців. Ними стали Білл Клінтон і — звичайно ж! — Хілларі Клінтон. У Білла 14% шанувальників. На другому місці (6%) — відомий і в Україні проповідник Білл Грем. На третьому — Пана Римський. А на другому місці після Хілларі — телеведуча ток-шоу Опра Вінфрі. Третє місце — у «залізної» Маргарет Тетчер і Барбари Буш — колишньої першої леді Америки.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

В Австралію — через Нову Зеландію

Нова Зеландія — єдина країна, громадяни якої без будь-яких перешкод можуть приїздити до Австралії на постійне місце проживання (якщо вони не мали кримінальної судимості) з правом на працю, охорону здоров'я та соціальний захист.

У країні нині мешкає 291 тисяча «ківі» (як тут жартівливо називають новозеландців). Лише торік з Нової Зеландії до Австралії переїхало на постійне проживання понад 19 тисяч осіб. Але цікаво, що кожний четвертий із цих переселенців — не корінні новозеландці. Уряд Нової Зеландії запровадив досить ліберальні закони щодо імміграції в країну. Проте новоприбулі іммігранти, здобувши через три роки громадянство Нової Зеландії, перебираються до теплішої та багатшої Австралії.

Павло АНГЕЛУЦА.

Австралія.

Потрібні закони для збереження енергетики

Можна констатувати, що в нас немає енергоринок

Минулого тижня в Києві відбулася міжнародна конференція «Енергетична безпека України. Європейський вимір», що її організували Комітет Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, Міненерго України, держкомітети з нафтогазової промисловості і енергозбереження та інші. Її учасники зазначили, що стан ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) в Україні не відповідає сучасним вимогам, оскільки енергоемність валового

внутрішнього продукту (ВВП) більша ніж у два рази порівняно з аналогічним показником країн ЄС, в 2,7 рази — США та в 6,5 — Японії. До того ж, порівняно із 1990 роком енергоемність ВВП збільшилася більш як на 40 відсотків. Тож за збереження таких тенденцій не може й мови бути про ефективність виробництва.

На конференції наголошувалося, що одним із чинників, які сприятимуть виведенню енергетики із кризи, має стати належна законодавча база, оскільки поки що вона досить фрагментарна. Недаремно в читачам.

грудні минулого року Верховна Рада ухвалила постанову «Про заходи щодо забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу в умовах кризи», яка передбачає прийняття більш як десяти законів, що стосуються ПЕРу. На конференції питанням правового забезпечення енергетики значну увагу приділяв член Комітету Верховної Ради з питань ПЕРу, ядерної політики і ядерної безпеки Олексій КУЧЕРЕНКО. Його думки з цього приводу ми й пропонуємо читачам.

Можна з упевненістю стверджувати, що енергетичний комплекс — основне багатство і гарант національної безпеки України. Він також є і вузловою точкою, в якій сконцентровано всі проблеми переходного періоду. Енергокомплекс потребує модернізації, реконструкції, виваженої управлінської і технічної політики, пристосування до роботи в ринкових умовах. А поки що замість ринку енергоресурсів ми маємо ринок боргів, ринок бартеру, ринок без правил.

1. Енергія в обмін на закони

Одним із основних напрямів, що дасть змогу стабілізувати роботу ПЕК (паливно-енергетичний комплекс), і зокрема електроенергетики, є створення законодавчої і нормативно-правової бази його функціонування, бо наявна законодавча база фрагментарна, недосконала і суперечлива.

Розглянемо три найважливіші з точки зору законодавчого забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу питання, а саме: правового забезпечення економічної політики в енергетиці; законопроектів і нормативних актів про основи управління в енергетичному секторі; законопроектів, що регламентують інституційні зміни та ринкові перетворення.

Концептуальне їх розв'язання і створення відповідної законодавчої бази — необхідний чинник у стабілізації поточної ситуації з виробництва енергоресурсів, постачання ними населення і промисловості України, а також у створенні умов розвитку паливно-енергетичної та економічної безпеки України.

За жорстких обмежень коштів на сьогодні першочерговим у плані економічної політики для уряду і парламенту є визначення умов забезпечення енергетичної незалежності країни і державних пріоритетів у розвитку ПЕК, а також створення належної нормативно-правової бази для залучення вітчизняних і зарубіжних інвесторів у ПЕК України.

Розв'язання першого і другого питань потребує створення відповідної нормативно-правової бази (передусім прийняття закону про нафту та газ і внесення змін до закону про електроенергетику), перегляду Національної програми розвитку енергетики та внесення відповідних змін до Програми діяльності Кабінету міністрів України.

Щодо третього питання, то слід сказати, що основу створення нормативно-правової бази із залучення інвестицій у паливно-енергетичний комплекс становлять закон про концесії, закон про поділ продукції, закон про спеціальний режим інвестування в пріоритетні галузі економіки. Всі ці законопроекти нині на розгляді у Верховній Раді, і Комітет з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки над ними активно працює. Адже саме наявність виваженої управлін-

ської і технічної політики, забезпечення переходу галузі до функціонування в ринкових умовах є запорукою стабілізаційної ситуації в енергетиці.

2. Які зміни необхідні енергокомплексу?

Питання законодавчого і нормативно-правового забезпечення управління галуззю нині стоять досить гостро і потребують до себе підвищеної уваги з боку уряду та парламенту.

Щоб не бути голосливим, зупинюся на найактуальніших із них. Багато нарікань з точки зору ефективності викликає наявна система управління енергокомплексом. За сім років незалежності України ми маємо негативну динаміку виробництва, здійснення платежів, формування заборгованостей у зарплаті та податках, технічному стані галузі. Все це свідчить про те, що потрібно шукати нові, ефективніші форми управління паливно-енергетичним комплексом. Можливо, треба піти шляхом створення Мінпаленерго, може, якоїсь іншої структури. Але над цим необхідно подумати і урядові, і парламентові негайно.

Або ще такий аспект: правової бази для діяльності Кабінету міністрів фактично немає, бо закон про Кабінет міністрів досі на розгляді в парламенті. На мій погляд, поданий урядом законопроект «Про Кабінет міністрів України» має бути доопрацьовано щодо чіткішого формулювання функцій і ролі Кабміну в управлінні економікою, усунення дублювальних функцій КМ та інших державних структур (наприклад, Кабміну і Нацкомісії регулювання енергетики в частині регулювання цін і квотування поставок), забезпечення прозорості діяльності КМ.

Поряд з цим позитивним моментом в організації ефективного управління паливно-енергетичним комплексом вважаю створення НАК «Нафтогаз України». Такі покладені на нього функції, як забезпечення захисту національних інтересів України в торгівлі з великими російськими компаніями, здійснення узгодженої технічної політики в нафтогазовому комплексі, залучення зарубіжних інвестицій для нафто- і газорозвідки та видобутку, ефективне і прозорі управління фінансовими потоками здійснюються ефективно за зосередження цих функцій в одних руках.

І все-таки питання управ-

ління державною власністю в енергетиці сьогодні до кінця не врегульовано. Наприклад, не відпрацьовано механізм передачі прав управління держпакетів акцій. Постанова Кабміну, що визначає порядок управління державними корпоративними правами, не гарантує забезпечення прозорості під час проведення тендерів, і, що важливіше, в ньому не передбачено механізм забезпечення реальної відповідальності уповноважених на управління осіб у разі несумлінного виконання ними функцій управління, особливо якщо уповноваженими виступають фізичні особи. Крім того, в названих документах визначено порядок передачі прав управління, але не вказано, до чого зводиться управління держвласністю, які критерії оцінки діяльності з управління. В положенні не має ясної і чіткої позиції щодо того, хто і з огляду на які принципи має управляти об'єктами держвласності (міністерства, місцеві адміністрації, комерційні структури, спеціалізовані підрозділи на регіональному чи центральному рівні). Ці питання потребують подальшої розробки, що призведе до необхідності внесення змін до закону про управління державною власністю.

Усіляко підтримуючи НАЕК «Енергоатом» як необхідний елемент з вироблення та реалізації технічної політики в атомній енергетиці, контролю за дотриманням економічних норм і технічної безпеки, здійснення навчання та підтримання належного рівня професіоналізму в атомній енергетиці, вважаю, що на компанію покладено зайві функції з фактичного управління атомними станціями країни. Результати її діяльності свідчать про неефективність такої сильної централізації влади та управління в атомній енергетиці. Тому вважаю, що роль і функції НАЕК «Енергоатом» слід переглянути.

Величезне значення мають питання формування ринкових структур і ринкових взаємовідносин в енергетиці та зміни форм власності в ПЕК, які сьогодні практично повністю перебувають поза правовим полем. Відсутність державної стратегії здійснення приватизації, а також фрагментарність правового поля, що регулює приватизацію в сфері ПЕК, спровокувало виникнення конфліктів з приватизацією майна енергопідприємств і передачею прав управління держвласністю. Найяскравіше це виявилось в питанні приватизації обленерго. Міненерго фактично втратило важелі управління і не має жодного впливу на цілу низку обленерго, які є монополістами на регіональному рівні.

3. Контрольний пакет енергетики має належати державі

Гадаю, ніхто не сперечатиметься, що ПЕК — становий хребет економіки України, а ступінь контролю за його функціонуванням з боку держави

визначає рівень енергетичної незалежності та національної безпеки України. Тому стратегія уряду щодо приватизації і управління держвласністю в ПЕК має спиратися на чітку й однозначну позицію держави стосовно визначення її ролі та місця в управлінні енергокомплексом, а також виходити із заданого рівня мінімальної державної присутності в енергокомпаніях.

Отже, розробка концепції приватизації у паливно-енергетичному комплексі потребує цілковитої ясності з цілями, що їх ставить держава до результатів здійснення приватизації. Або це винятково наповнення бюджету, що має на меті задоволення сьогочасних інтересів і припускає одну схему здійснення приватизації, або це — досягнення стабільного й ефективного функціонування галузі, здійснення її реконструкції та модернізації, запровадження конкурентного середовища і ринкових відносин, що сьогодні, зважаючи на технічний стан ПЕК, найважливіше. В цьому разі найдоцільніше було б розпочинати приватизацію з генерувальних, а не з енергопостачальних і, по суті, розподільних компаній, забезпечити першочергову орієнтацію коштів, що надходять від приватизації, на післяприватизаційну підтримку підприємств і реалізацію інвестиційних проєктів.

На мій погляд, у такій стратегічно важливій галузі, як паливно-енергетична, контрольний пакет акцій підприємств має належати державі, принаймні, в недалекому майбутньому.

Крім того, здійснюючи приватизацію держмайна, необхідно суворо дотримуватися антимонопольного законодавства, що дасть змогу забезпечити умови для контролю та управління галуззю з боку держави, а також можливість для реформування нею технічної політики в енергоенергетиці.

Звісно, останнім часом у плані створення нормативно-правової бази для здійснення приватизації дещо зроблено.

Наприклад, 29.12.1998 року Мін'юст зареєстрував спільний наказ Фонду держмайна та Антимонопольного комітету «Про внесення змін і доповнень до Порядку надання органами АМК України висновків про умови приватизації підприємств-монополістів», який спрямовано на забезпечення демонополізації під час приватизації стратегічно важливих об'єктів, набрав чинності указ Президента про державну програму приватизації на 1999 рік, в якому зазначено, що умови продажу контрольних пакетів акцій підприємств стратегічного значення обов'язково мають передбачати механізм недопущення до участі в конкурсах потенційних покупців, які приховують інформацію про свого реального власника. Проте цих нормативно-законодавчих актів недостатньо для того, щоб урегулювати проблеми в галузі приватизації майна підпри-

ємств ПЕК, їх слід розв'язати в законі про особливості приватизації майна підприємств ПЕК, який нині на розгляді Верховної Ради.

4. Енергоринок з «ручним управлінням»

Крім того, сьогодні в електроенергетиці і в ПЕК у цілому нагромадилося багато проблем, пов'язаних з функціонуванням енергоринок. Його модель виявилася недосконалою, завдання, що перед ним ставили, — не розв'язано. Про його неефективність свідчить хоча б те, що середня виважена оптова ціна продажу електроенергії за останні три роки зросла на 13%. виробництво електроенергії упало на 9,5%; підвищилася «зарегульованість» ринку енергоносіїв, широко практикується система ручного управління галуззю, значно погіршився стан дисципліни платежів для енергетичних компаній (фактична оплата електроенергії за 1998 р. становить 77,5%, у т. ч. лише 16,4% грошовими коштами, в 1997 р. — 91,3%).

Можна стверджувати, що сьогодні ніхто не має ясного розуміння використовуваної нами моделі оптового ринку електроенергії. У результаті застосовувана схема організації енергоринок створює максимально сприятливі умови для функціонування енергосистеми за цілковитої відсутності контролю над постачанням генерувальних компаній паливом і матеріалами, споживанням і розподілом електроенергії, здійсненням платежів.

Отже, прекрасно розуміючи необхідність забезпечення законодавчої основи функціонування ринку енергоресурсів, вважаю, що розглядові підготовленого КМ законопроекту «Про основи функціонування оптового ринку електроенергії» у стінах парламенту має передувати аналіз техніко-економічного обґрунтування пропонуваної концептуальної моделі діяльності енергоринок, крім того, проблеми організації ринку електроенергетики не можна розглядати безвідносно до організації ринків вугілля та газу. Тобто всі ці питання треба розглядати в комплексі.

Вибираючи модель взаємовідносин між суб'єктами енергоринок для використання її в Україні, ми маємо бути впевнені, що вона приведе нас до зниження цін на енергоресурси, підвищення конкурентоспроможності підприємств ПЕК, посилення платіжної дисципліни, поступового переходу від сурогатних до грошових розрахунків, стимулювання розвитку і модернізації виробництва.

Сьогодні тільки науково обґрунтоване правове розв'язання проблем, пов'язаних з функціонуванням енергетики, дасть змогу подолати критичне становище, в якому перебуває життєзабезпечувальна галузь держави.

Олексій КУЧЕРЕНКО, народний депутат України.

3 «Барсом» жарти погані

Армія

(Початок на 1-й стор.).
Молоді ж «барсенята», які тільки-но склали присягу, на чолі з сержантом пабувають навиків військово-прикладного мистецтва. Останнього, минулорічного, призову їх набралось 105 чоловік. В основному це — підібрані за фізично-психологічними даними хлопці, які мають відповідні спортивні розряди й бажання служити у внутрішніх військах. Через брак у частині спортивного майданчика заняття проводять на відкритій території. Кидки, захвати, вибивання ножа, пістолета — це лише невеликий перелік із арсе-

налу прийомів справжнього «барсівця».

— Служба в полку має базуватися на контрактній основі, — каже начальник штабу підполковник Олександр Заславський, — адже є велика відповідальність і ризик для життя. Та з нашою неукомплектованістю військ ми змушені набирати у підрозділ солдатів.

Працює в підрозділі група професійних інструкторів-рукопашників, які створили «раду крапових беретів». Здати іспит на «краповий берет» не кожному під силу. Відхскати в бронежилеті з автоматом й

іншою амуніцією 10 км. успішно відстрілятися, відбити атаки «бандитів», витримати три спаринги з «краповими» вдається небагатьом спецназівцям — двом-трьом з тридцяти. Що свідчить про високу фізичну й психологічну напругу екзамну.

Цікавим виявилось те, як борються в частині з «дідовщиною». Щоб не відбувалося зміни поколінь — солдатів одного призову комплектують у роту, в якій вони й проходять півторарічну службу. Їм також виділяють окреме приміщення, що дозволяє звести до мінімуму ці негативні прояви.

Харчуються спецназівці, як і належить «барсів-

цям». Введені в раціон вітамінні соки дають змогу відновлювати життєві й фізичні кондиції після виконання складних завдань.

За п'ять років існування полку проведено 100 спецоперацій, 640 службово-бойових завдань. Під час яких затримано 110 підозрюваних у скоєнні злочину, 4,5 тисячі за адміністративні правопорушення. Вилучено 5 одиниць вогнепальної зброї, 2 — газової, 9 — холодної.

Нині спецпідрозділ «Барс» несе службу в семи областях України, забезпечуючи спокійне життя нашим громадянам.

Віталій КРАСНЮК.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Доля часто підносить сюрпризи

Право

Вас затримала міліція. Що робити? У разі кримінально-процесуального затримання пам'ятайте, що ви маєте право зустрітися з адвокатом до першого допиту. Затримання не повинно перевищувати 72 години. Час іде з моменту зустрічі зі слідчим. Його слід зафіксувати в протоколі. Якщо протягом 48 годин з моменту отримання повідомлення про затримання прокурором не буде дано санкції на взяття затриманого під варту, то його повинні звільнити.

В інтересах слідства всіляко відтягувати укладання протоколу затримання. Наполягайте на негайному укладанні такого документа. Пам'ятайте, що ваші права як затриманої особи вказано в Конституції і Кримінально-процесуальному кодексі України. Права та ваші вимоги під час затримання в короткому формулюванні звучать приблизно так:

— Я не зобов'язаний свідчити проти самого себе і своїх близьких...

— Я відмовляюся давати будь-які показання до з'ясування ситуації, яку я маю намір обговорити з адвокатом...

— Я маю право на захист, що гарантує мені послуги професійного адвоката-захисника з моменту про-

До них належить незапланована зустріч з правоохоронними органами. До такого побачення краще підготуватися заздалегідь. Теоретично

голошення протоколу і не пізніше як через 24 години з моменту затримання...

— Я наполягаю на негайному укладанні протоколу затримання. При цьому мені зобов'язані пояснити підставу та мотиви затримання. Інакше я оскаржую дії слідчого прокуророві, бо закон дає мені таке право...

— Про моє затримання слідчий має повідомити моїй сім'ї...

— Я маю право на відшкодування майнової та моральної шкоди у разі незаконного затримання.

Працівники правоохоронних органів поведуться коректно щодо затриманих осіб, які знають закон і обізнані зі своїми правами та гарантіями їх реалізації. Якщо все-таки оперативні працівники почнуть вас допитувати незаконними методами, застосовувати насильство, то спробуйте... розбити вікно, вибігти у коридор, закричати, одне слово, привернути увагу.

Іноді незаконне затримання маскується оформленням документів про скоєння адміністративного правопорушення (наприклад, дрібного хуліганства). І тільки після того як слідчий доможеться від фактично підозрюваного необхідних показань, укладають протокол затримання.

Юридичний відділ
фонду «Співдружність».

Складатимуть присягу в музеї

В управлінні Служби безпеки України в Чернігівській області відбулася презентація новоствореного музею. Чимало експонатів розповідають і про минуле, і про нинішнє життя співробітників СБУ. Ними переглянуто майже 23 тисячі справ

репресованих і виправдано невинних людей, вилучено багато зброї, наркотиків, контрабанди. У музеї молоді співробітники УСБУ складатимуть присягу на вірність Україні, отримуватимуть офіцерські погони, табельну зброю.

Увага, конкурс!

Тарас Шевченко: тема вільна

(Початок на 1-й стор.).

Уявіть, приміром, що у вас є цілком приватна справа до Шевченка, дорослого чи юного. Або інший варіант: вам треба знайти Тараса в сучасному натовпі, вдягнутого в джинси та лижну шапочку, — як ви його впізнаєте? Або ще: уявіть, що вам дали десять хвилин на те, щоб поговорити з ним на порозі казарми. Ви, мабуть, знаєте, як це буває — у когось служить в армії брат, а у дівчат-старшокласниць — знайомий хлопець. Або ще — це може бути ваш сон про Шевченка (сам він любив цю тему). Таких варіантів наближення до Поста може бути безліч, сподіваємось, що кожен з вас запропонує щось своє. Багато лише, щоб обсяг написаного був не більший, ніж, приміром, лист до солдата. Крайні твори будуть опубліковані на шпальтах «ГУ».

Тепер — про призи. Передбачено дві групи призов: для школярів 5—8 класів та для школярів 9—11 класів. У кожній групі буде один перший приз (200 грн.), два других (по 150 грн.), три третіх (по 100 грн.), п'ять заохочувальних (по 50 грн.). Увага: разом з конкурсними творами вам треба повідомити й номер ідентифікаційного коду когось із ваших батьків (або ваш власний номер — у кого є), щоб у разі перемоги вчасно отримати премію. Звісно, тут можуть виникнути різні непередбачувані проблеми. Що ж, будемо вирішувати їх у кожному окремому випадку.

Розглядатимуться лише листи, надіслані не пізніше 25 лютого (за штемпем на конверті). Імена переможців буде оголошено після Шевченківських свят, у другій половині березня ц. р.

Бажаємо успіху й чекаємо на ваші листи!

Відділ гуманітарних проблем «ГУ».

У номер

✓ Київ

ЄБРР допоможе нам заощадити

Європейський банк реконструкції та розвитку надасть кредит у розмірі 55,5 млн. доларів на фінансування проекту модернізації Дарницької ТЕЦ (Київ), повідомляє «Інтерфакс-Україна». Реконструкцію планують почати цього року, її завершення намічено на 2001 рік.

Проект передбачає запровадження західних аналогів газових турбін, бойлерів, регенерації тепла та відповідних систем управління з використанням існуючих українських технологій виробництва тепла та енергії.

За розрахунками канадських фахівців, впровадження нового обладнання та технології «Нортленд Пауер» забезпечить економію понад 10 млн. доларів щороку за рахунок зменшення на 50 відсотків потреб у паливі.

✓ Луганськ

3 чиновників по гривні — людям газ

На 564 тисячі гривень зменшено фінансування апарату Луганської облдержадміністрації та фонду розвитку підприємництва. Розпорядженням її голови передбачено перерозподілити згадані кошти. Зокрема, гроші направлені на продовження будівництва фільтрувальної станції і реконструкцію системи водопостачання міста Кіровоцька та газифікацію сіл Білокуракинського району.

✓ Севастополь

Рятує «Анаконда»

Можливо, хоч трохи зупинить витікання мазуту з затонулого біля північного доку Севастопольської бухти кіпрського судна «Ксенола» система бонових огорожень «Анаконда». Однак, враховуючи те, що на сухогрузі понад 200 тонн мазуту, а пробоїна має площу 4 квадратних метри, аварія може завдати значної екологічної шкоди акваторії морського торговельного порту.

Держінспекція охорони Чорного моря на чолі з Іваном Красновидом вважає, що у випадку посилення вітру захист «Анаконди» може виявитися неефективним. А відмова капітана кіпрського судна від допомоги аварійно-рятувальних служб ВМС України і Чорноморського флоту РФ, які готові швидко «задрітати» пробоїну водонепроникним пластиком і відкачати воду, не виключає можливості зумисного затоплення «Ксенола» з метою отримання великої страховки.

✓ Рівне

Притулок для бомжів

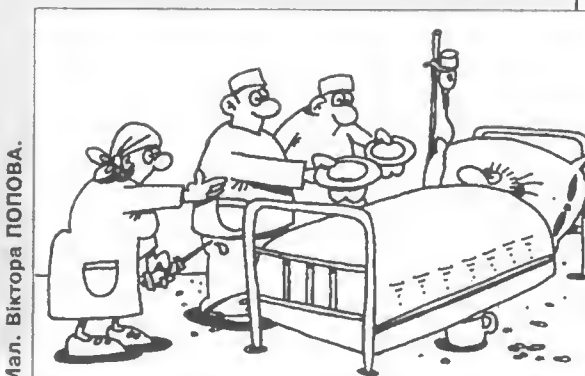
Власті Рівного вирішили охопити соціальною опікою бродяг, яких на вулицях міста стає дедалі більше.

Притулок для них планується відкрити за містом — неподалік од корпусів ВАТ «Азот». Гостро постало питання про те, на які кошти мити, лікувати і годувати бомжів. Є сподівання, що справу можуть вирішити депутати обласної ради при затвердженні бюджету.

✓ Донецьк

Не пий ліки — здоровішим будеш?

Кожна п'ята аптека в Україні припускається порушень у торгівлі медикаментами, відзначила вишня колегія Міністерства охорони здоров'я, яка відбулася в Донецьку. Державна інспекція з контролю за якістю медпрепаратів торік перевірила три чверті наявних структур. При цьому анульовано 50 і призупинено діяльність 15 ліцензій. Проте випадків, коли смерть була спричинена вживанням недоброякісних ліків, не зафіксовано. Чимало претензій у фахівців до препаратів, які потрапляють у країну як гуманітарна допомога: досить часто нам надсилають медикаменти, термін придатності яких минув.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Слово на захист підприємців

Про здорові сили в бізнесі, які прагнуть становлення чесного, цивілізованого ринку

Україна ділова. Особистості

Наш сьогоднішній співрозмовник — Володимир Степанович Кузурцев, директор департаменту з питань координації діяльності членів Українського союзу промисловців і підприємців, один з організаторів УСПП, в його центральному апараті — з часу заснування. Має вищу інженерну і гуманітарну освіту. Працював на науково-дослідних судах у Західному секторі Арктики, інженером на полярній радіостанції. Потім — у будівельних організаціях Кисва, начальником підвідділу і відділу Держжосстачу і Міністерства економіки України. Роботу в УСПП поєднує з педагогічною практикою у Київському національному економічному університеті.

— Володимире Степановичу, за сприяння УСПП, і зокрема вашою особисто, в «Голосі України» друкуються з жовтня минулого року матеріали під рубрикою «Україна ділова. Особистості». Що ви скажете з цього приводу?

— І в керівництві УСПП, і, як я знаю, на місцях вони помічені і оцінюються схвально. Преса, на жаль, не балує прихильністю людей бізнесу. Більше йдеться про те, що ідуть і які кольори полюбуються естрадні співаки, спортсмени, фотомоделі. А щодо ділового світу, то тут у позитивному тлі згадують час від часу неагато відомих уже імен, а найчастіше переважає негатив, кримінальні сюжети. Створюється враження, що бізнес — права брудна.

— У протилежному декого, мабуть, не просто переконати

після горезвісних пірамід, трас-тків, за розгулу рекету, кривавих «розборок», наявності мафіозних кланів, корупції...

— Так, усе це, на нашу біду, є. А відбувається воно в так званому тіньовому секторі. В нього пішли ті, які не хочуть і не можуть працювати прозоро. Вони складають реальну силу. І велику загрозу, бо сповідають і не без успіху втілюють принцип — чим слабша держава, тим зручніше і вигідніше панувати в тіні. І нині це не зрозуміло, на чьому боці перевага.

Але ті з нас, хто працює з промисловцями і підприємцями, помічають дуже важливі зрушення в глибинах життя. Дедалі більше людей, так би мовити, розкріпаються, намагаються реалізувати особисту ініціативу на легальних, законних засадах. Деякі досягли

помітних успіхів. Підтвердження цього — виступи вашої газети під згаданою рубрикою. Їхні герої і справу ведуть уміло, і як люди цікаві, непересічні. Отож читачі бачать, що не все так непристойно у світі бізнесу. Що є в ньому здорові сили, які прагнуть становлення чесного, цивілізованого ринку.

— Але шлях до такого ринку, за твердженням підприємців, перетинає не хто інший, як держава — і, передусім, недолуго податковою, фіскальною політикою. Нею дехто пояснює й існування величезного тіньового сектора.

— О-о, податки — відомий загальний біль. Поки тут не буде наведено порядок, лихо-манка в економіці не вихис. Однак ось що варте уваги. Якщо одні ховаються від начебто непосильних податків у тінь, інші, хоч і стогнуть від них, але справно сплачують і твердо стоять на ногах. Цим, другим, зменшення податкового тиску дало б змогу динамічніше про-сувати справу, нарошувати виробництво. Адже вони, як правило, заклопотані не так нагромадженням власних прибутків, як розвитком і процвітанням справи, яка вже владно затягла їх у себе. А ось тіньовики переймаються апетитом своєї кишені.

— Нові українці... В уяві багатьох — це пахабні «круті» молодики з голеними потилицями, що роз'їжджають на шикарних іномарках, п'ють-гуляють у ніч-

них ресторанах і на заморських курортах з довгоногими дівчатами. Проте підприємці, з якими довелося познайомитися за вашою рекомендацією і які є теж новими українцями, нічого спільного не мають з тим карикатурним типом.

— Ні, це не карикатура. Такий тип є — серед тіньовиків, криміналістів. В УСПП такі не водяться. Ми об'єднуємо, я сказав би, еліту ділового світу України. Ви мали можливість переконатися, що це люди інтелігентні, деякі мають по дві вищі освіти, наукові ступені і звання, пройшли школу менеджменту у країнах з розвинутою ринковою економікою, добре володіють якоюсь іноземною мовою — здебільшого англійською — чи посилено вивчають її.

— Так, всі вони високоосвічені, але, мені здалося, надто прагматичні. Так, жоден, з ким я познайомився, не захоплюється, на відміну, скажімо, від вас, художньою літературою, серйозною музикою — скаржаться, що не вистачає часу. І ще таке несподіване спостереження — переважна більшість або ніколи не курили, або покинули, а також або зовсім не вживають спиртного, або вкрай обмежено. Це що — характерні риси?

— Стосовно першого вам просто не пощастило. Є такі, для яких, незважаючи на зайнятість, і література, і музика — настійна потреба. Вони реально підтримують духовну сферу, культуру. А от щодо

другого — це й справді характерно для переважної більшості. Чим пояснити? Мабуть, необхідністю постійно бути в хорошій формі. Тютюн заважає, спиртне теж. Вистачає волі відмовитися заради справи. Це, гадаю, ознака цільності, цілеспрямованості натури.

— Отже, вони є взірцем для наслідування?

— У запитанні відчувається нотка іронії. Та моє слово на захист промисловців і підприємців, справжніх нових українців, зовсім не означає, що всі вони цяті. Є й особи, як то кажуть, з характером і з певними неприйнятними для когось рисами. Але дилетантів і слабаків немає — таких не терпить час.

І що дуже відродно, ледь не більшість — люди у віці 25—40 років. Незважаючи на молодість, вони вже сформовані лідери в обраній справі, живуть нею. Вони, як і старші колеги, кровно зацікавлені в процвітання відкритого бізнесу, що спирається на тверді закони і державні гарантії. Якщо такі умови створяться, можна сподіватися і на зростання виробництва, і на нові робочі місця, і на пристойні вчасно виплачувані заробітки, пенсії, стипендії. Ці люди покладаються на власні сили, ніхто з них не чекає матеріальної допомоги від держави, але моральна підтримка для них дуже важлива — і від преси також.

Розмову вів Віктор ПИСАРЄВ.

Чи була підробка і які її наслідки?

Олександр ЛАВРИНОВИЧ, народний депутат України:

Ухвалений 15 січня цього року закон «Про столицю України — місто-герой Київ» 21 січня було передано на підпис Президенту України. При підготовці тексту для направлення главі держави в три статті закону невідомо ким внесено зміни, які суттєво змінили його концепцію. Порівняйте:

Редакція, прийнята Верховною Радою

Стаття 7. Система місцевого самоврядування у місті Києві

Система місцевого самоврядування у місті Києві включає: територіальну громаду міста; міського голову; міську раду; виконавчий комітет міської ради; районні ради (у разі їх створення); виконавчі комітети районних у місті рад; органи самоорганізації населення.

Стаття 13. Київський міський голова

Київський міський голова обирається шляхом прямих виборів відповідно до закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Повноваження Київського міського голови визначаються Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Стаття 19. Особливості бюджету міста Києва

п.6. Кошти місцевого бюджету знаходяться на бюджетних рахунках окремо від коштів державного бюджету, переданих до відання Київської міської державної адміністрації, по них ведеться окремий облік, забороняється витрачання коштів місцевого бюджету на виконання функцій, покладених на органи виконавчої влади, їх утримання, матеріально-технічне забезпечення тощо.

Внесені зміни у прийнятий Верховною Радою текст, замість обов'язкових норм про створення міською і районними радами своїх виконкомів, дають можливість різного тлумачення слів «виконавчі органи» і можуть бути використані бодай для тимчасового збереження існуючого у столиці статус-кво в управлінні містом шляхом делегування виконавчих функцій радами держадміністраціям. Зрештою, ці зміни дають обраному міському голові поліваріантність дій у залежності від стосунків як з Київською — з одного боку, так і з Президентом та урядом — з другого. Це не найкращий варіант, але й не-крамола. А от підробка частин офіційного документа — це вже щось більше, ніж крамола.

Редакція, направлена на підпис до Президента

Стаття 7. Система місцевого самоврядування у місті Києві

Система місцевого самоврядування у місті Києві включає: територіальну громаду міста; міського голову; міську раду; виконавчий орган міської ради; районні ради; виконавчі органи районних у місті рад; органи самоорганізації населення.

Стаття 13. Київський міський голова

Київський міський голова обирається шляхом прямих виборів відповідно до закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Повноваження Київського міського голови визначаються Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та цим Законом.

Стаття 19. Особливості бюджету міста Києва

п.6. Місцеві державні адміністрації здійснюють повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування за рахунок бюджету міста та районів.

Романси місцевих фінансів

Нині в Україні бюджету, як балансу, практично не існує. Чинний Закон «Про бюджетну систему» фактично дезавуйовано. А інших правових актів, які б регулювали кошторисні правовідносини і всередині державного бюджету, і в бюджетних стосунках різних гілок влади немає. Тому чи не найбільше від цього страждає місцева казна. Саме про це йшлося на засіданні «круглого столу», що провела Московська районна держадміністрація столиці.

Як зазначив народний депутат, член бюджетного комітету ВР, голова підкомітету з місцевих бюджетів Валерій Асадчев, місцеві бюджети вже не є самодостатніми балансами витрат та доходів території через незбалансованість державного бюджету. При цьому часто-густо до місцевих бюджетів надходили лише крихти. Внесений на розгляд Верховної Ради Кабінетом міністрів перший проект бюджету на 1999 рік державі залишав 70 відсотків усіх грошових надходжень. І лише 30 відсотків — територіям. Проте фаховий комітет Верховної Ради прийняв рішення, що бюджет-99 повинен мати соціальне спрямування. А оскільки найбільше соціальних проблем пов'язано саме з місцевою владою, то їх і фінансувати б першочергово. З цією думкою погодився і голова райдержадміністрації та ради районних депутатів Московського району Києва Дмитро Гуленко. Торік у районі податківці зібрали і відправили до державної казни 350 млн. гривень. Натомість від держави отримали лише 40 млн. — одну п'яту від бюджетних призначень. Звідси й чималі борги. Скажімо, лише за енергетичні ресурси район завинив 63 мільйони гривень. Це саме стосується і столиці в цілому. Адже Київський регіон чи не найбільший донор. А отримує знову ж такі копійки. Приміром, торік бюджет міста становив 630 млн. гривень. Цьогоріч плановано дати столиці 712 мільйонів. Проте для такого мегаполісу, як Київ, це краплина у морі. Отже, вихід вбачають у тому, щоб ті регіони, які є донорами, залишали собі принаймні 50 відсотків зібраних податків. Але, судячи з прийнятого на цей рік бюджету, в Кабміні — іншої думки.

Богдан ДОВНИЧ.

— Позичте, будь ласка, сто гривень.
— Але ж я вас не знаю!
— Тому і прошу. Ті, хто мене знають, не позичають.

Дилетантів і слабаків не терпить час

Читацький мікрофон

Досить
дбати про себе!

Те, що в нашому парламенті постійно звучить чужа мова, розцінюю як зневагу до українського народу, його культури. Такі депутати не дбають про виборців, інтереси яких представляють у Верховній Раді, а своєю поведінкою ніби повертають під опіку старшого брата і роблять усе, щоб викликати туго за минулим. А хто з депутатів знає напам'ять національний гімн? Мабуть, небагато таких, бо ні разу ніде не звучала пісня, тільки музика. А жаль, бо вони мають бути прикладом для народу.

Іван БАРАНЕЦЬ,
пенсіонер.Міжгір'я
Закарпатської області.Не плачте над нами,
працюйте на нас

Вас обрали до парламенту, щоб ви виконували волю народу України, яку він висловив 1 грудня 1991 року. Не треба нас оплакувати або брати «на горло», готуючи собі шлях до влади, бо ми вже розібралися, хто є хто. І знаємо, що тих комуністів, які, життя не шкодуючи, йшли на амбразури, уже немає. Заспокоюємося, коли чуємо ділові, виважені виступи депутатів, які працюють дійсно на благо народу. На щастя, такі люди теж потрапили до парламенту і на них уся наша надія.

А. ГРИШЕНЦЕВА.

Райка
Синельниківського району
Дніпропетровської області.Додайте податок
до вартості пального

Вважаю, що закон «Про податок з власників транспортних засобів» недосконалий. Тільки протягом минулого року цей податок зростає кілька разів. Він повинен бути єдиним і прогресивним: більший кілометраж пробігу — більший сплачується податок. Для цього необхідно у вартість пального включити процент податку, який встановлюється законом чи Кабміном. Тоді його сплачуватимуть усі.

В. НАУМЕНКО.

Черкаси.

Чим зайняті
відсутні депутати?

До Верховної Ради потрібно обирати не більше 300 депутатів, адже це постійна шифра присутності народних обранців на засіданнях. Більше їх не буває. В округах, на жаль, більшість займається лише своїми справами, а від консултантів користі немає ніякої, то чи потрібні вони взагалі? Адже обходяться вони нам в копійчку!

Володимир ЖИТКЕВИЧ.

Вінниця.

Поведінка
має бути
зразковою

Чому на пленарних засіданнях присутні не всі депутати? Чому зал не слухає виступаючого і головуючому доводиться раз у раз закликати до порядку народних обранців? Шановні! Така поведінка негативно впливає на ваш авторитет, певже ви не розумієте?

Микола КОТЕНКО.

Почапинці
Лисянського району
Черкаської області.

Не вирубати!

Учасник я чи ні?

Передплачую «Голос України» з 1 січня 1991 року. Тоді я ще не був учасником другої світової війни. Але от з 1994-го я за законом — учасник. Однак пенсію мені платять значно меншу, в міністерстві кажуть, що я не воював, а був дитиною. А хіба діти не боролися на невидимому фронті?

Артем СІВКОВ.

Чернігівська область.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Боролися, шановний сину невидимого фронту. І якщо маєте довідку про пушений під укіс фашистський ешелон, надішліть її до міністерства. Щоб знали всі, який то хлопець був.

Хто-хто на дорозі
стоїть?

Тенденції

А ідея єдиної валюти для Білорусії, України та Росії живе хіба тільки в головах політиків?

Спитайте у простих смертних, чи зручно їм їздити в гості до своїх рідних через наші «прозорі» кордони. Та що там подорожі до близького зарубіжжя, коли навіть листування і грошові перекази стали проблемою. Ну, а про фінансові претензії до наших сусідів з боку пересічного громадянина і говорити зайве. В редакційній скриньці про це чимало листів.

«Як мені бути? — запитує, зокрема, Ярослав Огородник з Івано-Франківська. — Мене ще 1992 року ошукало Санкт-Петербурзьке видавництво «Ореол».

Наш читач, довірившись рекламі, переклав на рахунок книговидавців 350 карбованців. За російсько-український словник, у якому мали бути слова на відроджувану в українській мові букву «ґ». Росіяни обіцяли надіслати видання на 1200 сторінках, з 37 тисячами слів. По подробиці рекомендували звертатися в харківський філіал видавництва.

Як ти, читачу, здогадався, шанувальнику українського слова не отримав з берсегів Неві анічогісінько.

«А на мої запитання по телефону стосовно словника в харківській регіональній дирекції «Ореола» ли-

ше іронічно посміювалися, — пише Огородник. — Що ж, які господарі, такі й слуги...»

Віктор Шалун із Києва теж мав нсобережність зв'язатися з видавцем книг.

Але в Москві. І на правах співавтора книжки «Дієтичне харчування в сім'ї», над якою працював не один рік. Видавництво «Економика» ще в квітні незабутнього 1991 року підписало з киянином угоду на видання твору.

«Ні книги, ні гонорару, передбаченого за роботу угодою, я досі не отримав», — пише Віктор Іванович. Його листа ми надіслали в Російській Федерації. І невдовзі отримали відповідь.

«Умовами договору, — зазначається в ній, — передбачені всі права та обов'язки сторін, і, зокрема, на випадок невиконання видавництвом зобов'язань щодо видання літературного твору.

За повідомленням керівництва «Економики», у зв'язку зі змінами організаційного характеру, що відбулися останнім часом у видавництві, та відсутністю читачського попиту на літературу зазначеної тематики, видання цієї книги стало недоцільним. Тому, згідно з умовами договору, авторам неодноразово пропонувалося отримати гонорар за виконану роботу.

Від нього вони відмовились.

Автори, за бажанням, можуть забрати свій рукопис у видавництві «Економика».

При наявності спірних питань сторони можуть розв'язати їх у відповідності з чинним законодавством».

— Хто повірить, що автори книжки відмовились від гонорару? — запитує Віктор Шалун. — Ми жодному з відділень Московського ощадбанку відкрив рахунок. У заяві на ім'я дирекції видавництва я просив гонорар, що належить мені, перекласти на нього. Сьогодні, щоб забрати рукопис чи захистити свої авторські права, нашому читачеві треба принаймні з'їздити до Москви. А на це, не кажучи вже про адвокатські та судові витра-

ти, пенсіонерам треба мати кошти.

Отже, уклав договір з сусідами-братами — забудь?

Громадяни України, та й інших держав СНД, чекають не дочекаються створення не глобального єдиного простору, а земного, на рівні сімейних і дружніх стосунків, правового поля. Щоб на ньому можна було зустрітися і порозумітися будь-якому.

Хіба потрібна для цього зустріч на найвищому рівні в Біловезькій Пуші?..

Впевнений, вищезазначені проблеми — не єдині в стосунках між колишніми співвітчизниками. Існують труднощі з громадянством, отриманням пенсії українцями, що десятки років працювали на Півночі, тощо.

Пишіть нам, шановні читачі, спробуємо разом зіштовхнути камінь з дороги, яка має вестися до злагоди і взаєморозуміння.

Іван ІЛЛЯШ.

Тепло, помножене
на сім сердець

Світлим рядком

Чого тільки не продають нині в приміських електричках! Цілі магазини снують по вагонах туди-сюди, туди-сюди. Пірижки, вода-пиво, дрібна галантерея, насіння, свіжа преса, взуття, одяг...

— Юначе, юначе, а покажіть-но шкарпетки. — жінка, що сидить навпроти, покликкала хлопця, обвішаного колготками, рефтузами, шкарпетками, який ледве продирався тісним проходом. Та, доторкнувшись до товару, відразу втратила до нього інтерес: — Ні, вибачте, такі не підходять.

— І вже до мене: — Шкарпетки без п'ятки зовсім не практичні, швидко витираються, розтягуються, і дитині незручно в них. Правда, Геню?

Хлопчик, до цього уважно вивчаючи краєвид за вікном, повернув до матері голову і кивнув на знак згоди.

— Це мій найменшнький. — гордо продовжила жінка, — а всього їх у мене семеро.

— Семеро? Боже, як ви з ними справляєтеся?!

Жінка, здивувавшись своїй наївності, відповіла:

— Та вони і допомагають. А чи важко... Нині всім важко. Було легше, доки чоловік жив. Прожили ми з ним душа в душу тридцять років, як один день.

На очі навернулися сльози. Помовчала. А мимо проносилися будинки, усміхалися до сонця червонобокі яблука в садах, привітно похитували вітами дерева, ледве втримуючи обважнілі плоди. Але недовго в очах Ліди тримався смуток, глянувши на сина, продовжила розповідь про свою сім'ю.

— Так-от. Маю вже троє онуків від старших доньок. Я їх не тільки заміж видала, а й вивчила: Ірина — кулінар, Оксана — продавць. Роман відслужив в армії, це мій перший помічник

Немає більшої
радості в житті,
ніж щасливі
діти й онуки

і порадиш. Таня після школи вступила до фінансово-економічного інституту. Сергій, Наталя, Геня — школярі. Мені б ще й їх вивчити та вивести в люди.

П'ятнадцять років відпрацювала Лілія Аликсеєвн оператором поштового зв'язку, кілька разів земляки обирали її депутатом районної ради. Маючи бойовий характер та всели вдачу, не пасла задніх. Та її чоловіка такого собі вибрала: її Санько, за фахом булівецьник, майстер на всі руки, ніколи не відмовляв, якщо хтось потребував допомоги. І своєї сім'ї залишив пам'ять: власноруч зведений добротний будинок на п'ять кімнат.

— Сьогодні набагато важче було б нам, якби не допомога обласного фонду «Візьму твій біль», що його очолює Надія Погасова, — розповідає Лілія Лаврентівна. — Ще ніколи не відмовив нам у допомозі голова місцевого колгоспу «Прогрес» Борис Толкачов. Але й мої діти, як випадає нагода, самі шукають роботу в цьому господарстві. Таня на студентських канікулах заробила на току півтори сотні гривень. Якщо не буде грошей — візьмемо зерно. Купили коника, підводу змайстрували... Якби ще грошову допомогу платили вчасно, придбали б щось до зими.

Настав час мені виходити.

— Ви ж запишіть адресу і приїжджайте в гості. Наше містечко невеличке, але красиве. Обов'язково приїжджайте у Бахмач. Ми будемо раді!

Від моєї випадкової попутниці віяло теплом і енергією, навколо неї ніби світлишало.

Мимо простукотіли колеса електропоїзда, а я ще довго дивилася йому вслід. Потім зрозуміла: жінка не скаржилася на негаразди, на міністрів і депутатів, вона жила своїм життям і раділа кожному новому дню. А ще більше дітям і онукам, яким, вірить, житиметься краще...

Марія ДАВИДЕНКО.

Ми не були
найманцями
і агресорами

У грудні 79-го обмежений контингент радянських військ увійшов на територію Афганістану. Не порушуючи міжнародного права, на основі договору і неодноразового звернення афганського керівництва. З наказом охороняти важливі цивільні та військові об'єкти і не втручатися в місцеві розборки. Без відповідної підготовки війни перейшли через зимовий перевал Саланг. На довгих десяти років.

А чимдалі ми від тієї, тепер ми це розуміємо, безглуздої війни, тим частіше пишуть про неї всілякі публіцисти. Рядовий афганської війни в інтерв'ю кореспондентів популярної газети хвалиться, що він мав десятки своїх особистих агентів, котрим перед атакою давали пілюлі-наркотики. Або ще ось такі слова: «Частина тридцятирічних все ще залишаються вірними компартійній ідеології, маючи викривлене поняття про доблесть і честь». Батько одного з воїнів помер у день публікації, прочитавши таке.

Як можна напередодні десятиріччя виводу військ з Афганістану так безжалісно жалити вдів, сиріт і калік? На жаль, цих слів не почує спеціалістський донсчанин Герой Радянського Союзу сфрейтор Валерій Аксьонов, який від кулі закрив собою старшого лейтенанта Андрія Кравченка. Не зможуть розповісти про військову доблесть і честь всім афганцям з вулиці Зодчих з Києва і тисячі тих, хто не повернувся з тієї війни. Молоді воїни не заради грошей, а за совістю й присягою виконували свої обов'язки.

Щоб не кривити душою, не обманювати читача і саму історію, треба було самому побувати в Афгані або, починаючи з грудня 79-го по лютий 89-го, виступати проти тієї та інших «помилкових» воєн.

Володимир НОВИКОВ,
учасник бойових дій в Афганістані.
Київ.

АОЗТ «Продторг» проводить общее собрание акционеров в очной форме со следующей повесткой дня:

1. Отчет по итогам финансово-хозяйственной деятельности АОЗТ «Продторг» за 1998 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Выборы генерального директора.
4. Выборы ревизионной комиссии.
5. Довыборы счетной комиссии.

Собрание состоится 25 марта 1999 г., в 13.00 по адресу: г. Горловка, ул. Комсомольская, 51.

Начало регистрации участников в 10.30, окончание в 12.30. С материалами, предоставленными акционерам при подготовке и проведению общего собрания можно ознакомиться по адресу: г. Горловка, ул. Рудакова, 35, III этаж, приемная.

Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность.

Совет директоров.

До уваги акціонерів ВАР «Рембутзв'язок»!

Правління акціонерного товариства повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів ВАР «Рембутзв'язок», які відбудуться 23 березня 1999 року о 14.00 за адресою: м. Київ, вул. Радистів, 40 (актовий зал).

Порядок денний зборів:
1. Затвердження річних результатів і балансу акціонерного товариства, висновків ревізійної комісії, розподілу прибутку і розміру дивідендів за 1998 рік.

2. Внесення змін і доповнень до внутрішніх положень акціонерного товариства.
3. Затвердження положення про спостережну раду.

4. Вибори спостережної ради.
5. Перспективи розвитку і реорганізації товариства в 1999 році.

Початок реєстрації о 12.00.
Для реєстрації необхідно мати: документ, що посвідчує особу, сертифікат, довіреність на право участі у загальних зборах (для представників акціонерів).

З проектами документів по порядку денному загальних зборів можна ознайомитися з 18 березня 1999 року (кімната реєстратора) щоденно крім суботи та неділі.

Телефон глп 513-61-32.

Загальні звітно-виборні збори ВАР «Славутський райагропостач» відбудуться 23.03.99 року в приміщенні товариства о 10-й годині з наступним порядком денним.

1. Звіт голови правління.
2. Звіт голови спостережної ради.
3. Звіт голови ревізійної комісії.
4. Затвердження річного балансу товариства.
5. Затвердження порядку розподілу прибутку товариства.
6. Затвердження строків та порядку виплати дивідендів.
7. Обрання та відкликання голови та членів правління, спостережної ради, ревізійної комісії.
8. Внесення змін до статуту товариства.

Реєстрація акціонерів починається о 9-й годині.

До уваги акціонерів ВАР «Уманьпиво»

Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів товариства відбудуться 20 березня 1999 року о 10 годині за адресою: м. Умань, вул. Коломенська, 4, в приміщенні кінотеатру «Комсомолец».

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.

2. Затвердження балансу та розподілу прибутку за 1998 рік та план розподілу прибутку на 1999 рік.

3. Різне.

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.00 за місцем проведення зборів.

При собі мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, а для представників акціонерів — відповідне доручення.

Довідки за телефонами: 5-27-01, 5-62-78.

Правління ВАР «Уманьпиво».

Інформаційне повідомлення

Шановні акціонери ВАР «Нафтохімік Прикарпаття»!

Правління відкритого акціонерного товариства «Нафтохімік Прикарпаття» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 березня 1999 р. о 10 год. в будинку культури ВАР за адресою: м. Надвірна, Івано-Франківської обл., вул. Вагилевича, 16.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАР «Нафтохімік Прикарпаття» за 1998 р. і визначення основних напрямів діяльності на 1999 р.

2. Звіт про роботу спостережної ради за 1998 р.

3. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності ВАР за 1998 р.

4. Затвердження річного звіту та балансу, розподілу чистого прибутку за 1998 р., термінів і порядку виплати дивідендів.

5. Затвердження планових нормативів розподілу чистого прибутку на 1999 р.

6. Вибори голови правління ВАР «Нафтохімік Прикарпаття».

7. Про внесення змін та доповнень до статуту та положень ВАР «Нафтохімік Прикарпаття» та затвердження:

— положення про представництво ВАР в м. Київ;

— положення про іменні акції ВАР «Нафтохімік Прикарпаття».

8. Про створення господарських товариств та інформація про роботу заснованих в 1998 р. ТОВ.

9. Про списання виробничих потужностей.

Якщо Ви не маєте можливості взяти участь у зборах, довірте своє право участі одному з членів правління ВАР «Нафтохімік Прикарпаття» або комусь з акціонерів, який буде уповноважений представляти Ваші інтереси на зборах акціонерів. Для цього Вам необхідно надіслати доручення на цю особу, оформлене відповідно до вимог законодавства України.

Реєстрація доручень проводиться з 1 березня 1999 р. за адресою:

1. 285700, м. Надвірна, Івано-Франківської обл., вул. Майданська, 5, нач. відділу акціонування та інвестицій — Ігор Романович Гаврилюк, тел для довідок (03475) 2-32-73.

2. 284000, м. Івано-Франківськ, вул. С. Бандери, 46, «Каскад ЛТД», директор Шпакович Роман Степанович, тел. для довідок (03422) 3-21-41.

Правління ВАР.

Арбітражний суд Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу про банкрутство № 140/05-01/2336/10-245 ВАР Богунівське. Інд. 317221, с. Свердлово Бобринського району, р/р 26000200603001 в Бобринському відділенні АК АПБ України МФО 323044.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються в місячний термін.

Арбітражний суд (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/535 про визнання ПП «А. М. Д.» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Зрошувальна, 15; р/р 26004369 в Харківській філії АКБ «Легбанк»).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/539 про визнання ТОВ «Мілена ЛТД» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Русанівська набережна, 6, кв. 48; р/р 4467494 в АТ «Укрінбанк», МФО 300142).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушено справу № 6/234-Б про банкрутство колективного підприємства «Олімп» м. Херсона (325000, м. Херсон, вул. Комунарів, 21, р/р 700204 у Херсонській філії «Правексбанк», МФО 352587, код 2(272518)).

Державна податкова інспекція у м. Чернігові повідомляє, що арбітражним судом Чернігівської області (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справи про визнання банкрутами:

- приватного підприємства «Транс» (м. Чернігів, вул. Свердлова, б. 80, кв. 78, р/р 260013010323 у АБ «Чернігівбанк», справа № 9/266/82 б)
- товариства з обмеженою відповідальністю «Астарт» (м. Чернігів, вул. Щорса, 37, р/р 260383010159 у АКБ «Західінвестбанк», справа № 4/92 б)
- приватного багатопрофільного підприємства «Бояр» (м. Чернігів, вул. Шевченка, б. 103, р/р 26000976001 в «Укрінбанку», справа № 9/267/83 б)
- товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-дослідницький центр «Созидатель» (м. Чернігів, вул. Урицького, 39, р/р 260073010198 у Чернігівському АБ «Чернігівбанк», справа № 4/91 б)
- малого приватного підприємства «ВІД» (м. Чернігів, вул. 1-ої Гвард. Армії, б. 4, кв. 17, справа № 9/187/57 б)
- товариства з обмеженою відповідальністю «Ласі-Н» (м. Чернігів, вул. Шевченка, б. 536, кв. 4, р/р 2600430310200 у Черн. дирекції «Укрсоцбанк», справа № 9/302/97 б)
- приватного підприємства «ЛІК-С» (м. Чернігів, вул. Червоногвардійська, б. 27, р/р 26006000290 у АКБ «Полікомбанк», справа № 9/315/105 б)

- малого приватного підприємства «Акро» (м. Чернігів, вул. Коцюбинського, б. 61, р/р 2600412100 у Черн. дирекції «Укрінбанк», справа № 4/91 б)
- приватного підприємства «Промінтерторг» (м. Чернігів, вул. Леніна, 53, р/р 2600830530000 у Черн. дирекції УСБ, справа № 9/267/83 б)
- закритого акціонерного товариства «Індоаг» (м. Чернігів, вул. Одинцова, 17а, р/р 2604330100200 у Черн. дирекції УСБ, справа № 9/308/102 б)
- приватного підприємства «Полісервіс» (м. Чернігів, вул. Попудренка, б. 11, кв. 33, р/р 260039528001 у Черн. дирекції «Укрінбанк», справа № 9/265/81 б)
- приватного підприємства «Меркана» (м. Чернігів, вул. Родимцева, б. 2, кв. 44, р/р 2600235804 у Черн. КБ «Агроінвестбанк», справа № 9/264/80 б)
- малого підприємства «Чернігівське громадське благодійне об'єднання «Віра» (м. Чернігів, вул. Доценка, б. 16, кв. 65, р/р 02602400021404 АК «Полікомбанк», справа № 9/174/55 б)
- акціонерного товариства закритого типу «Поліарт» (м. Чернігів, вул. Східночеська, 15, р/р 00260073010017 Черн. АБ «Чернігівбанк» справа № 9/193/63 б)
- акціонерне товариство закритого типу «Зоря +» (м. Чернігів, вул. Леніна, б. 34, справа № 9/301/96 б).

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 5/122-Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Камішанське», Херсонська обл., с. Камішани, вул. Червоноармійська, 1-г, поточний рахунок в ОПЕРВ дирскції банку «Україна» по Херсонській області), МФО 352275.

Письмові звернення щодо майових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Днепропетровської області (г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) возбудил дело Б15-425 о банкротстве ГПТ «Океан» г. Кривой Рог, ул. Ватутина, р/с 26002100366001 в Жовтневом отделении АКБ «Укрсоцбанка» г. Кривого Рога.

Письменные заявления кредиторов с имущественными требованиями к должнику и возможных санаторов направлять в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а, Арбитражный суд Днепропетровской области.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 15/478 про банкрутство іпотечного комерційного акціонерного банку (адреса: 254080, м. Київ, вул. Межигірська, 83; кор/р 32004182001 в Управлінні НБУ по м. Києву і Київській обл.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького 18) порушено справу № 6/212-Б про банкрутство ТОВ «Стром», м. Херсон, вул. Пушкінська, б. р/р 26000301758350 у Херсонському облуправлінні Промінвестбанку.

Арбітражний суд Донецької області (340105, г. Донецьк, б. Пушкіна, 34) возбудил дело о банкротстве № 4/38-б АОЗТ УПТК «Донбасс». Юридический адрес — 340050, г. Донецьк, ул. Университетская, 18/17, р/счет 26008310013710 в ДФ АКБ «Новый», МФО 335634.

Арбітражний суд Закарпатської області (294000, м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 7/78 про банкрутство ПВКП «Торнадо БВВ» м. Ужгород.

Юридична адреса та реквізити: Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Легоцького 214, р/р № 2600130011349 в АКБСР «Укрсоцбанк» Закарпатська обласна дирекція, МФО 312011.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У зв'язку з самоліквідацією ПП «Делек» припиняє свою діяльність. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування об'яви за адресою: 281040, Хмельницька обл., м. Шепетівка, вул. Карла Маркса, 57-А; тел. (03840) 5-40-91.

Ліквідаційна комісія.

Совместное украинско-сирийское общество с ограниченной ответственностью «Надия» ликвидируется. Претензии принимаются по адресу: г. Кривой Рог, ул. XXII партсъезда, д. 6, тел. 74-52-07.

Арбітражний суд Херсонської області (г. Херсон, ул. Горького, 18) возбудил дела о банкротстве:

— № 6/200-6 ЗАО «Нива», г. Херсон, ул. Садовая, 17а, р/с 2467505, МФО 352479 в ХФ КБ «Приватбанк»;

— ЧП «Радар», г. Херсон, ул. Ильича, 7, р/с 26005001013131 в ХФ АК «Укоопспилка».

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

У номер

✓ Дніпропетровськ

Щедрий подарунок ювіляра

Дванадцять тисяч німецьких марок передав Дніпропетровському будинку дитини вчитель із міста Дармштадт Миттерле Йоганнес. Цей німецький педагог якраз готувався святкувати свій ювілей. А тут дізнався з преси про жалке становище малюків, покинутих батьками не в пологових будинках. Тоді Миттерле Йоганнес і оголосив усім потенційним гостям свого торжества, щоб не купляли для нього дорогих подарунків. А натомість жертвували гроші, які він і передасть у Дніпропетровськ.

✓ Рівне

Хочеш мати ворога — позич гроші?

Кредитування — справа небезпечна, вважає директор обласної дирекції АПБ «Україна» Раїса Яроцька. Бо не кожен вважає оцінює можливість щодо повернення кредитів. Саме так вчинив 1996 року голова КСП із села Міжгір'я, що у Млинівському районі, заставивши під гарантію повернення кредиту худобу. Він не зумів повернути позичене, і банкіри звернулися до суду. Але коли у село за худобою приїхав її новий власник, селянин зчинив справжній бунт: гурт з півсотні чоловік з вилами в руках, погрожуючи та лементуючи, відстоював власність свого КСП. Не допомогла і присутність співробітників райвідділу міліції. Тож покупець, який придбав худобу, повернувся додому ні з чим.

✓ Київ

Земельна реформа: повний назад

Селяни дедалі негативніше ставляться до земельної реформи. Про це свідчать опитування, проведені в 1996—1998 роках службою «Соціс-Геллап», Центром спеціальних експертних та прогнозів Інституту соціології, Інститутом соціальних досліджень. Якщо три роки тому проти здійснення земельної реформи висловлювалися 19% респондентів, то минулого року — 23%. Зросла з 27 до 40% кількість тих, хто не визначився щодо потреби земельної реформи. Крім того, зростає кількість прихильників колгоспно-радгоспної системи: якщо в 1996 році таких було 48%, то в 1998-му — 52%. Водночас зменшується кількість прибічників приватної власності. Як основу майбутньої структури сільського господарства лише 4% опитаних торік назвали фермерські господарства і 9% — приватні підприємства власників земельних паїв (у 1996-му — відповідно 5% і 15%). Побільшало й противників створення земельного рику: якщо в 1996 р. 43% респондентів вважали, що земля не може бути предметом купівлі-продажу, то в 1998 р. таких уже 66%.

✓ Вінниця

3 безробітних — у фермери

Вінницький обласний центр зайнятості населення уклав угоду з дирекцією Гушинецького вищого професійного сільськогосподарського училища, що в Калинівському районі, про підготовку фермерів з безробітних. А їх в області 30,6 тисячі. Знайти роботу непросто: на одне вільне місце претендують 35 осіб. Тих, хто виявить бажання зайнятися фермерством, навчають азів рослинництва, тваринництва і перероблення сільгосппродукції. Оплату за навчання бере на себе держава. До речі, назване училище, що є одним з кращих навчальних закладів системи МінАПК, включено до програми пілотного проекту підготовки фермерів за італійською методикою.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Куликівське поле: напруга висока, зарплата мала

Акції

Голову облдержадміністрації Михайла Каскевича оточили тісним колом мешканці Виблів — одного з сіл Куликівського району:

— Коли ж буде пенсія? Чому господарство не платить зарплату? Соромно в голови випрошувати свої копійки...

Чергова виїзна приймальня обласної державної адміністрації — як показник громадської напруги. А вона висока. Небезпечна.

Пенсіонерки Ганна Мулач та Проня Ривка ще й доєї працюють у виблівському КСП.

— Але зароблених грошей більше року не бачимо, — кажуть про найпекучіше.

Паралокі: КСП — одне з кращих у районі. Торік узяли 2795 тонн зерна, 800 тонн бульби, 856 тонн молока, 203 тонни м'яса.

— А борг у зарплаті — 150 тисяч гривень, — каже голова правління Михайло Уланович. — Усі гроші пішли на податки, палине. Через стрибки курсу долара ми страшенний збиток маємо від закупівлі гербіцидів. Треба заплатити 20 тисяч податку за дороги. А що людям?

Народний депутат України Олександр Волков

допоміг перевести школу на газове опалення, зробив учням новорічні подарунки. Інший народний депутат Петро Устенко посприяв у відновленні роботи «Чернігівськомолкозаводу». Підприємство фактично стало головним годувальником Виблів. У 466 селянських господарствах є 389 корів. Люди здали торік на переробку 559 тонн молока. З ними вчасно розраховуються. Ось так виживають.

І все-таки немає зарплати — немає і пенсії. Сутужно й Виблівській дільничній лікарні. Хоча головний лікар Орест Чулій зі своїм колективом роблять усе можливе, аби ставити хворих на ноги. Це тільки частина

У районі очікували великої прочуханки

непротиставити з одного ссла. Відповідати на них М. Каскевич почав ще кілька місяців тому, замінивши дві третини керівників райадміністрації, відібравши в кількох фінансових авторитетів прибуткові для них і збиткові для області контракти щодо постачання вугілля, нафтопродуктів. Після об'їзду сіл, зустрічей у багатьох колективах у Куликуві очікували великої прочуханки. Але наляканих керівників голова облдержадміністрації заспокоїв: «У нас тут не партактив, а спільна справа». Що ж, такий підхід багатьох заспокоїв, але бодай не розслабив!

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігівська область.

Навіть у радіаційно забрудненій зоні можна одержувати чисте м'ясо

Фото Василя КУЗЬМИНА.

Тваринництво

Піднялися з колін, стати б на ноги

Молочне скотарство в зоні радіоактивного забруднення, на думку фахівців, недоцільне. Тому в Рокитнівському районі зробили ставку на м'ясне. Першопроходцем у цій справі стало КСП «Сехи», яке очолює Віктор Рудницький. Починали з того, що закупили худобу абердин-ангуської породи у Переяслав-Хмельницькому селекційному центрі. Нині утримують 1100 тварин, з них 700 «абердин-ангусів».

— Розживемося на сільгосптехніку, щоб вирощувати більше кормів, тоді й поголів'я збільшимо удвічі, — каже керівник КСП.

Секівці переконані: навіть у радіаційно забрудненій зоні можна одержувати чисте м'ясо. Для цього провели на пасовиськах вапнування, глибоку оранку, тобто комплексне не-

обхідних агротехнічних заходів. На таких окультурених землях вирощують корми. Варто 2—3 місяці годувати ними худобу — і матимете не забруднене радіонуклідами м'ясо.

Схоже, м'ясне скотарство може стати рентабельною галуззю на Поліссі — недарма ж досвідом секівців зацікавилися КСП області. Якби не одне «але». Невдаха грошова криза призвела до подорожчання пального. Ціни ж на м'ясо не зросли.

І все-таки працівники КСП «Сехи» вже мають зиск від ведення м'ясного скотарства: скоротилася заборгованість у зарплаті і становить лише місяць, тоді як у цілому для господарств Рівненщини це — проблема з проблем.

Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

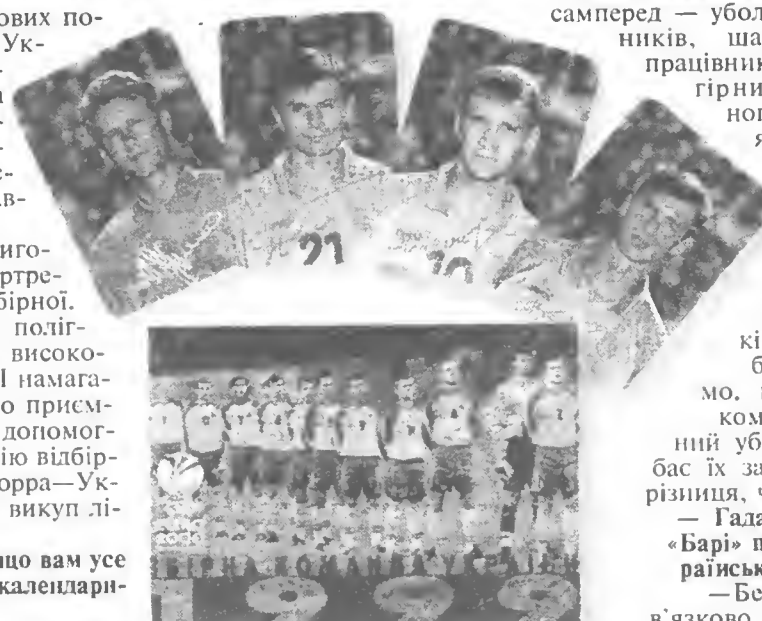
Граємо за Україну разом!

Одним із партнерів та дійових помічників Федерації футболу України, її ексклюзивного агента — спільного підприємства УФІ (Україна футбол інтернешнл) — є СП «Бари». Голова його правління Сергій Веселов (сам у минулому вправний футболіст) розповідає:

— Оце ми спонсорували виготовлення календариків із портретами гравців національної збірної. Це перший випуск подібної поліграфічної продукції на такому високому рівні. Взагалі разом із УФІ намагаємося робити багато чого, що присмне болівальникам. Зокрема, допомогли організувати телетрансляцію відбіркового матчу Євро-2000 Андорра—Україна. Частково заплатили за викуп ліцензії на неї.

— Сергію Олеговичу, а навіщо вам усе це потрібно, зокрема випуск календариків?

— Гадаю, що людям, які всім серцем закохані у футбол, не варто ставити такі запитання. Тим більше, що національна збірна для всіх нас — дитинство. І якщо відверто, то ми не прагнемо підтримати федерацію, функціонерів, а на-

ФФУ та УФІ. Повторюю, заради болівальників. Граємо за Україну разом!..

Інтерв'ю провів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ. Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.03.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 208215.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311019. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62. E-mail: sekret@golos.rel.com